

Міністерство освіти і науки України

Державна наукова установа

«Український інститут науково-технічної експертизи та інформації»

ДОСЛІДЖЕННЯ, ТЕХНОЛОГІЇ, ІННОВАЦІЇ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

*періодичний
інформаційний
бюлетень*

**№6
2026**

УДК 001(4-6ЄС)

Ідентифікатор медіа R40-05189

ISSN 3041-1734 (online)

Редакційна рада: Т.В. Писаренко, Т.К. Кваша

Дослідження, технології, інновації у Європейському Союзі : електронний інформаційний бюлетень // МОН України; ДНУ УкрІНТЕІ. – Київ : УкрІНТЕІ, 2026. – Вип. 06. – 53с.

Електронний інформаційний бюлетень "Дослідження, технології, інновації у Європейському Союзі" – це результат щоденного моніторингу новин щодо інновацій, нових технологій, науково-дослідних та інноваційних проєктів, на виконання грантів від Європейської ради з питань досліджень, ініціативи МСП, змін законодавства в області науки, технологій та інноваційної діяльності за пріоритетними напрямками, актуальних подій.

Періодичність: щомісячно.

Рік заснування: 2017 р.

Передплата на видання здійснюється через УкрІНТЕІ.

IBAN: UA518201720313201001201097044 в УДКСУ у м. Києві,
код ЄДРПОУ 40814998, ППН 408149926502, код платежу 25010100

З питань придбання:

тел: (044) 521-00-39, e-mail: uintei.info@gmail.com

Засновник: Державна наукова установа "Український інститут науково-технічної експертизи та інформації"

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК № 5332 від 12.04.2017 р.

Адреса редакції: 03150, м. Київ, вул. Антоновича, 180

ЗМІСТ

ОФІЙЦІЙНІ ЗАХОДИ	6
ДЕРЖАВИ-ЧЛЕНИ ЄС НАМАГАЮТЬСЯ СФОРМУВАТИ ПРІОРИТЕТИ ЕСФ	6
ЄС ПОСИЛЮЄ ПІДТРИМКУ ОБОРОНИ, ВІДНОВЛЕННЯ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ УКРАЇНИ НА КОНФЕРЕНЦІЇ З ПИТАНЬ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ 2026 РОКУ	7
ПЛАНИ ІРЛАНДІЇ НА ГОЛОВУВАННЯ В ЄС З ЛИПНЯ 2026 РОКУ	9
ПІДПИСАНО ПЕРШУ В ІСТОРІЇ ЄС ТРИСТОРОННЮ УГОДУ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ НАКОПИЧЕННЯ ЕНЕРГІЇ.....	10
КОМІСІЯ РОЗБЛОКОВУЄ КОШТИ ERASMUS+ ДЛЯ УГОРЩИНИ, НАСТУПНОЮ МОЖЕ БУТИ ПРОГРАМА HORIZON	13
РЕЗУЛЬТАТИ 33-ГО ФОРУМУ ERA.....	13
ФРАНЦІЯ РОБИТЬ КРОК ДО СТВОРЕННЯ НОВОГО ІННОВАЦІЙНОГО ОРГАНУ ...	15
ЗАКОНОДАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ	16
РАДА ВИЗНАЧИЛА НОВІ РАМКИ ДЛЯ НАУКОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ.....	16
РАДА УХВАЛИЛА ВИСНОВКИ ЩОДО МОРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОЇ СТРАТЕГІЇ ЄС	17
КОМІСІЯ ОГолошує ПЛАНИ ЩОДО ТЕХНОЛОГІЧНОГО СУВЕРИНИТЕТУ ЄС НА ТЛІ ПОБОЮВАНЬ ЩОДО ЗНИЖЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	18
КОМІСІЯ ПРЕДСТАВЛЯЄ ВЕСНЯНИЙ ПАКЕТ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СЕМЕСТРУ 2026 РОКУ	19
ІНІЦІАТИВА OCEANEYE ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА СПОСТЕРЕЖЕНЬ ЗА ОКЕАНОМ	20
ДОРОЖНЯ КАРТА ЩОДО ПОСТУПОВОГО ПРИПИНЕННЯ ТЕСТУВАННЯ НА ТВАРИНАХ ДЛЯ ОЦІНКИ ХІМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	21
ПРОПОЗИЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ ЩОДО ПРОЄКТУ ЗАКОНУ ПРО РОЗВИТОК ХМАРНИХ ОБЧИСЛЕНЬ ТА ШІ.....	22
СТРАТЕГІЧНА ДОРОЖНЯ КАРТА З ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЕНЕРГЕТИЧНОМУ СЕКТОРІ.....	23
АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ	24
ПЕРШИЙ ЗВІТ ПРО ПРОГРЕС У ДОРОЖНІЙ КАРТІ "ОДНА ЄВРОПА, ОДИН РИНОК"	24
КОМІСІЯ ПУБЛІКУЄ ПЕРШИЙ ЩОРІЧНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ЗВІТ ПРО РИБАЛЬСТВО, АКВАКУЛЬТУРУ ТА ПЕРЕРОБКУ РИБИ.....	24
ТАБЛО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО СТАРТАПІВ	25
ЗВІТ КОМІСІЇ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РОЗРОБОК У 2025 РОЦІ.....	26
ЗВІТ ЩОДО ПОДОЛАННЯ ПРАВОВИХ БАР'ЄРІВ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В ЄС	26
ТАБЛО ПОКАЗНИКІВ ERA 2025.....	27
ПОСІБНИК З МОЖЛИВОСТЕЙ ERA 2027 РОКУ	28
ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ СПІЛЬНОГО ДОСЛІДНИЦЬКОГО ЦЕНТРУ (JRC)...	28
ОГЛЯД АНАЛІТИЧНОГО ЦЕНТРУ РАДИ ЄВРОПИ	29

КЛЮЧОВІ ВИСНОВКИ З ПОЛІТИЧНОГО ДІАЛОГУ "ВІД ЛАБОРАТОРІЇ ДО РИНКУ"	29
МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ	30
У ГДАНСЬКУ ВІДБУЛОСЯ ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ВИСОКОГО РІВНЯ МІЖНАРОДНОЇ КОАЛІЦІЇ З ПІДТРИМКИ НАУКИ, ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ В УКРАЇНІ	30
У СТЕНФОРДСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ВІДБУЛОСЬ ЗАСІДАННЯ ФОНДУ ПІДТРИМКИ НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ УКРАЇНИ	32
URS 2026: ЮНЕСКО ТА УРЯД ФЛАНДРІЇ ПОСИЛЮЮТЬ ПІДТРИМКУ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ	33
УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ	34
У КИСВІ ВІДБУВСЯ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОРУМ З ВІДКРИТОЇ НАУКИ ТА РЕФОРМУВАННЯ ОЦІНЮВАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ	34
УКРАЇНСЬКІ ДОСЛІДНИКИ ОТРИМАЮТЬ НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ РОБОТИ В АРКТИЦІ	35
УРЯД ВИЗНАЧИВ ОСВІТУ І НАУКУ ПРІОРИТЕТНИМ НАПРЯМОМ ДЕРЖАВНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА НАЙБЛИЖЧІ ТРИ РОКИ	36
ВІДБУЛОСЯ СПІЛЬНЕ ЗАСІДАННЯ РОБОЧИХ (ПЕРЕГОВОРНИХ) ГРУП ЗА РОЗДІЛАМИ 25 "НАУКА ТА ДОСЛІДЖЕННЯ" ТА 26 "ОСВІТА ТА КУЛЬТУРА"	36
ВІДБУЛОСЯ УСТАНОВЧЕ ЗАСІДАННЯ МІЖВІДОМЧОЇ РОБОЧОЇ ГРУПИ З ПІДГОТОВКИ ДО АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНИ З ПРОГРАМОЮ ЕРАЗМУС+	37
НАЦІОНАЛЬНА СИСТЕМА ДОСЛІДНИКІВ УКРАЇНИ РОЗПОЧАЛА ПРИЙМАННЯ І ВЕРИФІКАЦІЮ ДАНИХ	38
ЗАВЕРШИЛАСЯ ПРОГРАМА STUDENT STARTUP FUND ДЛЯ СТУДЕНТСЬКИХ СТАРТАПІВ	39
НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ	40
СЕМІНАР "ПРОЄКТИ ДЛЯ ПОЛІТИКИ": ДОСЛІДНИЦЬКІ ПРОЄКТИ З БЕЗПЕКИ ВРАХОВУЮТЬСЯ У ФОРМУВАННІ ПОЛІТИКИ	40
ROTARY: ЩЕ ОДНА ЦЕГЛИНА В СТІНІ ПРОТИ ПЛАСТИКОВИХ ВІДХОДІВ	41
ТЕХНОЛОГІЇ, ЩО ФІНАНСУЮТЬСЯ ЄС, ЗМІЦНЮЮТЬ БЕЗПЕКУ ЄВРОПИ	42
ПОТОЧНІ ПРОЄКТИ	42
ДОСЛІДЖЕННЯ ТОГО, ЯК ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗМІНЮЮТЬ СУСПІЛЬСТВО ТА КУЛЬТУРУ	42
ЗАВЕРШЕНІ ПРОЄКТИ	44
НАЗДОГАНЯЄМО NEWAVE: РУХАЄМО МАЙБУТНЄ УПРАВЛІННЯ ВОДНИМИ РЕСУРСАМИ	44
ПОДІЇ: КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ТРЕНІНГИ, СТИПЕНДІЇ, ГРАНТИ	45
УКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ УСТАНОВИ ТА УНІВЕРСИТЕТИ МОЖУТЬ ПОДАТИ ЗАЯВКИ НА КОНКУРС EUREKA У СФЕРІ СТІЙКОСТІ ДО КАТАСТРОФ, РЕАГУВАННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ	45
ОГОЛОШЕНО КОНКУРС НАУКОВИХ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ (ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ) РОБІТ ЗА БЮДЖЕТНОЮ ПРОГРАМОЮ "ПІДТРИМКА	

РОЗВИТКУ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ" (КПКВК 6541230) НА 2027-2028 РОКИ	47
КОНКУРС НА ЗДОБУТТЯ ПРЕМІЙ ЗА КРАЩІ НАУКОВІ РОБОТИ МОЛОДИМИ УЧЕНИМИ І СТУДЕНТАМИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	48
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗДОБУТТЯ ПРЕМІЙ ІМЕНІ ВИДАТНИХ УЧЕНИХ УКРАЇНИ	49
ТРАНСПОРТНИЙ ФОНД СЕФ: 1,1 МЛРД ЄВРО ДОСТУПНО ДЛЯ ІНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЄКТІВ ПО ВСЬОМУ ЄС	51
КОРЕЙСЬКЕ АГЕНТСТВО МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ОГОЛОСИЛО СТИПЕНДІАЛЬНУ ПРОГРАМУ НА 2027 РІК	52
КОНКУРС НА ПРЕМІЮ ЄС ЩОДО ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ 2026 РОКУ	53

ОФІЙЦІЙНІ ЗАХОДИ

ДЕРЖАВИ-ЧЛЕНИ ЄС НАМАГАЮТЬСЯ СФОРМУВАТИ ПРІОРИТЕТИ ЄСФ

Уряди країн ЄС домовилися на посиленні своєї ролі у визначенні пріоритетів фінансування майбутнього Європейського фонду конкурентоспроможності (ЄФК) на всіх етапах циклу впровадження.

Міністри у справах ЄС досягли згоди щодо основних частин пропозиції щодо ЄФК, але угода не включає фінансові та горизонтальні питання, які обговорюються в рамках загальних переговорів щодо бюджету ЄС на 2028-34 роки. Згідно з угодою, прийняття майбутніх робочих програм ЄФК, документів, які встановлюватимуть пріоритети та бюджети для конкурсів фінансування, вимагатиме офіційної думки держав-членів ЄС.

Тим часом "загальний комітет ЄФК", що складається з представників держав-членів, матиме завдання консультувати Європейську Комісію щодо стратегічного напрямку та пріоритетів ЄФК, довгострокових тенденцій конкурентоспроможності, необхідності коригування пріоритетів відповідно до змін економічних умов та зміцнення зв'язку між дослідженнями, інноваціями та промисловою політикою. ЄФК буде новою програмою, для якої Європейська Комісія запропонувала бюджет у розмірі 409 мільярдів євро, або 362 мільярди євро з урахуванням інфляції. Він має на меті спрямувати інвестиції в технології та галузі, важливі для незалежності та економічної конкурентоспроможності Європи. Країни ЄС хочуть мати вагомий вплив на те, куди йдуть ці кошти. Генеральний комітет Європейського фонду фінансів (ECF) збиратиметься принаймні раз на рік, а додаткові засідання проводитимуться перед підготовкою перших робочих програм та через три роки після початку програми.

Поправки відображають плани урядів впливати на програму досліджень та інновацій "Горизонт Європа" через Стратегічний комітет "Горизонт Європа". Текст передбачає спільні зустрічі Стратегічного комітету "Горизонт Європа" та Генерального комітету Європейського фонду фінансів (ECF) для вирішення питань, пов'язаних зі спільною дослідницькою та інноваційною діяльністю, яка має отримати фінансування з обох інструментів.

Уряди зберегли пропозицію Комісії включити спільні дослідницькі конкурси в межах програми "Горизонт Європа" до спеціальної частини робочих програм ECF. Це може стати каменем спотикання в тристоронніх переговорах з Європейським парламентом, проєкт звіту якого закликає до окремих робочих програм для конкурсів програми "Горизонт Європа".

Однак Рада додала поправку до "тісно пов'язаних" між двома інструментами, щоб передбачити, що правила програми "Горизонт Європа", включаючи правила оціночних комітетів та критерії нагородження, повинні застосовуватися до спільної дослідницької та інноваційної діяльності, включеної до робочих програм ECF. Однією з ключових розбіжностей між урядами було питання про те, чи включати до ECF конкретні заходи для

активізації участі учасників з бідніших країн ЄС. У компромісному тексті зазначено, що фінансування має надаватися на основі якості пропозицій, а також міститься заклик до Комісії контролювати географічний розподіл коштів. "Слід докласти всіх зусиль, щоб наприкінці періоду реалізації уникнути надмірної та постійної географічної концентрації, не виправданого розподілом відповідних технологічних та промислових потужностей по всьому Союзу", – йдеться у ньому.

Європейський фонд фінансування (ECF) є частиною зусиль Комісії щодо спрощення ландшафту фінансування ЄС, оскільки він об'єднує 14 існуючих програм в єдиний фонд з єдиним зводом правил та єдиною точкою входу. Він охоплюватиме чотири сфери політики: чистий перехід та промислова декарбонізація; охорона здоров'я, біотехнології, сільське господарство та біоекономіка; цифрове лідерство; а також стійкість та безпека, оборонна промисловість та космос. Але це також означає, що деякі програми ризикують втратити підтримку, оскільки кошти перенаправляються на конкретні пріоритети. Різні групи зацікавлених сторін та комітети Парламенту наполягають на чіткому включенні галузевих програм, включаючи Life, яка підтримує біорізноманіття, циркулярну економіку та боротьбу зі зміною клімату; EU4health; та фінансування сільського господарства.

Позиція Ради забезпечує надійніші гарантії того, що ця діяльність продовжуватиме фінансуватися. У ньому йдеться про те, що Європейський фонд охорони здоров'я (ЄФО) повинен підтримувати "всі сфери, що охоплюються програмою Life" в рамках поточного бюджету ЄС, включаючи "постійну підтримку інноваційних проектів "знизу вгору". У тексті йдеться, що EU4Health зробила "значний внесок" у такі галузі, як профілактика захворювань, рак та рідкісні захворювання. Попередні дії, що не охоплюються іншими програмами ЄС, "також слід розглядати в рамках ЄФО", йдеться у ньому. У документі також біотехнологія виділяється як "одна з найперспективніших технологій цього століття", а сільське господарство – як стратегічний сектор, що має фундаментальне значення для продовольчого суверенітету, конкурентоспроможності та економічної стійкості.

У поправках Ради також зазначено, що робочі програми ЄФО повинні містити окрему частину про те, як вони підтримуватимуть МСП. Часткова переговорна позиція – це мандат Ради на початок переговорів з Європейським парламентом щодо ЄФО. Очікується, що комітет Парламенту з досліджень та промисловості проголосує за свою позицію 10 вересня, перш ніж її буде винесено на пленарне засідання пізніше цього року.

<https://sciencebusiness.net/news/eu-budget/eu-member-states-make-bid-shape-ecf-priorities>

ЄС ПОСИЛЮЄ ПІДТРИМКУ ОБОРОНИ, ВІДНОВЛЕННЯ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ УКРАЇНИ НА КОНФЕРЕНЦІЇ З ПИТАНЬ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ 2026 РОКУ

На *Конференції з питань відновлення України 2026 року*, яка проходила у місті Гданськ (Республіка Польща) під спільним головуванням Польщі та України, Президентка Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн підтвердила незмінну відданість Європейського Союзу всебічній підтримці України, зокрема у здійсненні реформ, зміцненні державних інституцій та розбудові стійкого й процвітаючого

майбутнього держави. Лише через десять днів після історичного рішення про відкриття першого переговорного кластера щодо вступу України до Європейського Союзу конференція стала черговим важливим етапом у реалізації політики ЄС із підтримки відновлення, обороноздатності та повоєнної реконструкції України.

У своїй *вступній промові* Президентка Європейської Комісії оголосила про виділення першого траншу бюджетної підтримки обсягом 3,2 млрд євро в межах механізму макрофінансової допомоги, що є складовою *Пакета підтримки України* загальним обсягом 90 млрд євро. Крім того, було анонсовано перше фінансування в межах оборонного пакета на суму 6 млрд євро, призначеного для підтримки закупівлі безпілотних систем, виплата якого має бути здійснена найближчими днями.

Окрім цього, упродовж роботи конференції Європейська Комісія уклала угоди про надання нового фінансування на загальну суму понад 1,1 млрд євро в рамках *Інвестиційної рамкової програми для України* (Ukraine Investment Framework) спільно з уповноваженими фінансовими партнерами, зокрема Європейським інвестиційним банком та Європейським банком реконструкції та розвитку. Залучені кошти будуть спрямовані на підтримку відновлення, післявоєнної реконструкції та реалізацію стратегічних інвестиційних проєктів на всій території України.

Розвиваючи зобов'язання, взяті під час *Конференції з питань відновлення України, що відбулася минулого року в Римі*, Європейська Комісія оголосила про започаткування *Європейського флагманського фонду відбудови України* (European Flagship Fund for the Reconstruction of Ukraine), створивши таким чином найбільший інвестиційний фонд акціонерного капіталу, спеціально призначений для фінансування відбудови України. Фонд засновано відповідно до підходу "Команда Європи" (Team Europe) за фінансової підтримки Європейської Комісії через Європейський інвестиційний банк у співпраці з Францією, Німеччиною, Італією та Польщею.

Початковий капітал Фонду становить 220 млн євро, з яких 160 млн євро забезпечено внеском Європейської Комісії в рамках Інвестиційної рамкової програми для України (Ukraine Investment Framework). Очікується, що діяльність Фонду дозволить мобілізувати до 7 млрд євро інвестицій для реалізації масштабних інфраструктурних проєктів, розвитку виробничих галузей та інших стратегічно важливих ініціатив, необхідних для економічного відновлення України.

Загалом Європейська Комісія суттєво розширює інвестиційну підтримку України завдяки укладенню угод на суму понад 1,1 млрд євро в межах Інвестиційної рамкової програми для України. Реалізація цих угод сприятиме залученню інвестицій у сектори, що мають ключове значення для відновлення, підвищення стійкості та забезпечення довгострокового економічного розвитку України.

Основні напрями фінансування передбачають:

- *Розширення інвестицій у технології подвійного призначення та оборонно-промисловий комплекс.* Фінансування у розмірі 343 млн євро у формі грантів і гарантій буде спрямовано на підтримку масштабних проєктів приватного сектору у стратегічних сферах, зокрема розроблення та виробництва систем протидії безпілотним літальним апаратам,

безпілотних наземних платформ, авіаційних технологій, сучасних навігаційних систем, засобів зв'язку та інших високотехнологічних галузей стратегічного значення.

- *Відновлення міст і територіальних громад.* Обсяг фінансування у 478 млн євро у формі грантів і гарантій буде спрямовано на реалізацію проєктів розвитку муніципальної інфраструктури, включаючи модернізацію закладів охорони здоров'я, будівництво доступного житла, підвищення енергоефективності, розвиток систем водопостачання та водовідведення, а також забезпечення інших базових суспільних послуг.

- *Посилення енергетичної безпеки та підтримка "зеленої" трансформації.* Надання гарантій на суму 100 млн євро сприятиме стабілізації енергетичної системи України, відновленню потужностей відновлюваної енергетики та підвищенню рівня енергоефективності.

З урахуванням підписаних угод загальний обсяг зобов'язань Європейського Союзу в межах Інвестиційної рамкової програми для України досяг 8,5 млрд євро, що, за прогнозами, дозволить мобілізувати майже 26 млрд євро державних і приватних інвестицій.

З метою підтримки розвитку малого бізнесу в Україні Європейська Комісія також оголосила про започаткування нових кредитних операцій загальним обсягом 500 млн євро, які реалізовуватимуться через Укргазбанк та ПриватБанк у співпраці з Європейським інвестиційним банком і за гарантійної підтримки в рамках Інвестиційної рамкової програми для України.

Залучене фінансування буде спрямоване на підтримку українських малих і середніх підприємств, зокрема стартапів, а також підприємств, що забезпечують працевлаштування ветеранів, внутрішньо переміщених осіб та інших категорій населення, які найбільше постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_1465

ПЛАНИ ІРЛАНДІЇ НА ГОЛОВУВАННЯ В ЄС З ЛИПНЯ 2026 РОКУ

Ірландія планує використати своє шестимісячне президентство в Раді ЄС, починаючи з 1 липня, для просування роботи з поглиблення єдиного ринку. Однак зрештою оцінюватиметься за тим, чи досягне вона угоди щодо наступного довгострокового бюджету ЄС.

Досягнення цілей, визначених у *дорожній карті "Одна Європа, один ринок"*, погодженій у квітні між Радою, Європейською комісією та Європейським парламентом, буде ключовим пріоритетом, зазначає Ірландія у *своїй програмі головування*, опублікованій 10 червня.

Дорожня карта встановлює амбітні цілі щодо завершення переговорів з кількох важливих питань до кінця 2026 року, зокрема нового загальноєвропейського корпоративного режиму, відомого як EU Inc; пакет інтеграції та нагляду на ринку, що є частиною ширших зусиль зі створення єдиного ринку фінансування в ЄС; та Закон про промислові прискорювачі.

Програма також обіцяє працювати над "більш інноваційно-дружнім регуляторним і політичним середовищем", а також "сприяти інвестиціям і зміцненню стійкості у

стратегічних і нових секторах, включно з ШІ, напівпровідниками, біотехнологіями та новими технологіями".

Закон про промислові прискорювачі стане пріоритетним для ірландського президентства, яке також планує досягти прогресу щодо пропозиції *Chips Act 2.0*, представленої минулого тижня Комісією.

Ірландське головування також матиме значну відповідальність щодо спрямування урядів ЄС до спільної позиції щодо бюджету ЄС на 2028-34 роки. Мета – завершити переговори до кінця року, щоб уникнути зірвання переговорів через вибори в кількох країнах, зокрема у Франції, у 2027 році.

Головування також відбувається у ключовий момент переговорів щодо наступної програми досліджень і інновацій Horizon Europe. Уряди ЄС все ще *сподіваються досягти згоди* щодо позиції Ради до кінця нинішнього кіпрського головування, але є ймовірність, що це може перейти і на другу половину року.

Програма Ірландії не встановлює конкретних цілей для переговорів, але зазначає, що "максимізація внеску досліджень і інновацій у конкурентоспроможність, безпеку та процвітання Європи буде ключовим пріоритетом".

Ірландія також заявляє, що розпочне обговорення пропозиції щодо Закону про європейську дослідницьку зону, яка має бути запланована восени, а також розпочне переговори щодо Європейського інноваційного закону, який наразі затримується в Комісії.

https://sciencebusiness.net/news/eu-budget/irish-eu-presidency-will-aim-deepen-single-market?utm_source=ActiveCampaign&utm_medium=email&utm_content=Council%20presidency%20proposes%20%E2%82%AC149B%20Horizon%20Europe%20budget&utm_campaign=Science%7CBusiness%20Bulletin%20No%20%201308%20%28Copy%29

ПІДПИСАНО ПЕРШУ В ІСТОРІЇ ЄС ТРИСТОРОННЮ УГОДУ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ НАКОПИЧЕННЯ ЕНЕРГІЇ

Європейська Комісія об'єднала міністрів енергетики держав-членів Європейського Союзу, розробників і виробників систем накопичення енергії, девелоперів проєктів у сфері відновлюваної енергетики, представників енергоємних галузей промисловості та фінансових установ навколо першої в історії ЄС *Тристоронньої угоди щодо розвитку систем накопичення енергії*. Підписання документа відбулося на полях засідання Ради міністрів енергетики ЄС у Люксембурзі.

Основною метою цієї ініціативи є прискорення впровадження систем накопичення енергії у короткостроковій перспективі, що сприятиме підвищенню надійності, гнучкості та стійкості електроенергетичної системи. Започаткування тристоронньої угоди є важливим кроком на шляху до створення декарбонізованої енергетичної системи, яка характеризуватиметься вищою ефективністю та забезпечуватиме споживачів дешевшою електроенергією.

Системи накопичення енергії розглядаються як ключова ланка енергетичного переходу та один із головних інструментів для зниження і стабілізації цін на електроенергію. Для скорочення залежності від нестабільних ринків викопного палива та

зміцнення енергетичної безпеки Європейський Союз має нарощувати власне виробництво енергії з відновлюваних джерел. Водночас збільшення обсягів відновлюваної генерації саме по собі є недостатнім. Необхідною умовою є також оптимізація функціонування енергетичної системи, у якій накопичення енергії відіграє визначальну роль. Можливість зберігати вироблену енергію до моменту її найбільшої потреби забезпечує ефективнішу інтеграцію відновлюваних джерел енергії та створює додаткові переваги для кінцевих споживачів.

У межах укладеної угоди 22 держави-члени ЄС взяли на себе зобов'язання щодо реалізації амбітних планів із розвитку систем накопичення енергії протягом наступних двох років. Сукупний обсяг задекларованих проєктів передбачає створення 30–35 ГВт нових потужностей зі зберігання енергії.

Відповідно до положень угоди розробники проєктів у сфері накопичення енергії та відновлюваної енергетики щороку надаватимуть прогнози щодо реалізації нових проєктів зі створення систем накопичення енергії, а також гібридних енергетичних об'єктів і відповідних обсягів їхньої потужності. Водночас представники енергоємних галузей промисловості зобов'язалися реалізовувати проєкти зі створення систем накопичення енергії безпосередньо на власних виробничих майданчиках, а також надавати більш детальну інформацію про часові характеристики та обсяги власного споживання електроенергії. Така прозорість щодо майбутніх проєктів має забезпечити інвесторам більшу визначеність і передбачуваність.

Зі свого боку держави-члени ЄС зобов'язалися підтримувати розвиток сектору накопичення енергії шляхом усунення регуляторних та адміністративних бар'єрів, які стримують його розвиток. Вони також погодилися забезпечити можливість для національних регуляторних органів встановлювати або затверджувати економічно обґрунтовані та недискримінаційні тарифи на використання електромереж, що стимулюватимуть підвищення гнучкості енергетичної системи. У разі потреби держави-члени надаватимуть фінансову підтримку розвитку систем накопичення енергії та відповідних виробничих потужностей за рахунок національних і європейських фінансових інструментів відповідно до правил державної допомоги, зокрема Рамкових правил державної допомоги для чистої промисловості (Clean Industrial State Aid Framework, CISAF).

Важливу роль у реалізації домовленостей відіграватимуть фінансові установи, насамперед національні та регіональні банки, включаючи банки розвитку. Вони надаватимуть експертну підтримку щодо підготовки та фінансування проєктів зі створення систем накопичення енергії з метою підвищення їхньої інвестиційної привабливості. Крім того, фінансові установи співпрацюватимуть із Групою Європейського інвестиційного банку (European Investment Bank Group, EIB Group) та між собою для посилення ефективності фінансування відповідних інвестиційних проєктів.

Європейська Комісія надаватиме державам-членам підтримку у створенні фінансових механізмів для розвитку систем накопичення енергії та сприятиме декарбонізації енергоємних галузей промисловості, зокрема через діяльність *Банку промислової декарбонізації (Industrial Decarbonisation Bank)*.

Крім того, Комісія розгляне можливості підтримки впровадження систем накопичення енергії в межах *Інноваційного фонду ЄС (Innovation Fund)*, оновить правила функціонування електроенергетичних мереж з метою стимулювання розвитку накопичувальних потужностей, а також під час перегляду правил розкриття інформації відповідно до Таксономії ЄС, запланованого на початок 2027 року, оцінить можливі шляхи удосконалення узгодженості державних інвестицій у зелений перехід із екологічними цілями Європейського Союзу.

Європейська Комісія здійснюватиме загальне керівництво та координацію реалізації цілей тристоронньої угоди щодо розвитку систем накопичення енергії, а також щорічно відстежуватиме прогрес її виконання до 2028 року.

Крім того, Комісія сприятиме обміну досвідом між сторонами угоди щодо вирішення наявних проблем і поширення найкращих практик у сфері накопичення енергії. Така взаємодія здійснюватиметься в *межах Цільової групи Енергетичного союзу (Energy Union Task Force)*, регіональних робочих груп та інших чинних платформ співробітництва, зокрема Спільної координаційної ініціативи з розвитку відновлюваних джерел енергії (*Concerted Action for Renewable Energy Sources, CA-RES*).

За оцінками Європейської Комісії, для задоволення потреб енергетичної системи Європейського Союзу до 2030 року необхідно забезпечити близько 200 ГВт потужностей зі зберігання енергії, тоді як на початок поточного року в експлуатації перебувало лише близько 55 ГВт. Досягнення цього показника вимагатиме суттєвого прискорення впровадження різних технологій накопичення енергії у поєднанні з розвитком відновлюваних джерел енергії та інших безвуглецевих механізмів забезпечення гнучкості енергетичної системи.

Концепцію тристоронніх угод було вперше запропоновано в *Плані дій щодо забезпечення доступної енергії (Affordable Energy Action Plan)*. Їх призначення полягає в об'єднанні ключових учасників відповідного енергетичного сектору – представників промисловості, органів державної влади та фінансових установ – навколо спільних зобов'язань, спрямованих на зниження інвестиційних ризиків. Такий механізм співпраці покликаний не лише сприяти зниженню цін на енергію в короткостроковій перспективі, але й забезпечити довгострокове підвищення конкурентоспроможності промисловості та бізнесу Європейського Союзу шляхом формування більш ефективної, сталої та передбачуваної енергетичної системи.

Додаткова інформація:

Тристоронні угоди на рівні Європейського Союзу.

Тристороння угода щодо розвитку систем накопичення енергії.

Приклади проєктів, що реалізуються в межах тристоронньої угоди щодо розвитку систем накопичення енергії.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_1426

КОМІСІЯ РОЗБЛОКУЄ КОШТИ ERASMUS+ ДЛЯ УГОРЩИНИ, НАСТУПНОЮ МОЖЕ БУТИ ПРОГРАМА HORIZON

Європейська комісія оголосила, що розблокує 16,4 мільярда євро раніше заморожених коштів для Угорщини, включаючи доступ до Erasmus+, програми ЄС з освіти та навчання.

Але новий угорський уряд повинен вирішити питання державних університетських трастів, перш ніж угорські дослідники зможуть відновити доступ до коштів програми "Horizon Europe".

Угода, досягнута наприкінці травня між Європейською комісією та урядом Угорщини, визнає прогрес у реформах, спрямованих на боротьбу з корупцією, а також на захист основних прав. За умови просування цих реформ Комісія виділить 10 мільярдів євро з фонду відновлення NextGenerationEU, 4,2 мільярда євро з фондів згуртування та додаткові 2,2 мільярда євро, пов'язані з досягненням етапів академічної свободи.

Угода на 16,4 мільярда євро не поширюється на програму "Horizon Europe", оскільки виконавчий орган ЄС очікує, що спочатку будуть поступово скасовані трасти суспільних інтересів. Ці трасти були створені урядом Орбана для управління багатьма академічними та науковими установами Угорщини. Члени їхніх рад директорів тісно пов'язані з урядом, мають довічні мандати та значні повноваження щодо прийняття рішень з мінімальним наглядом. ЄС вважав, що це підриває академічну свободу та прозорість, що призвело до заборони у 2022 році, яка позбавила установи доступу до грантів Horizon Europe та Erasmus+.

Президент Комісії Урсула фон дер Ляєн 29 травня заявила, що угорські студенти зможуть брати участь в Erasmus+ "вже з наступного навчального року". Час розблокування фінансування Horizon Europe менш зрозумілий, хоча напрямок руху видається позитивним.

<https://sciencebusiness.net/news/research-and-innovation-gap/commission-unlocks-erasmus-cash-hungary-horizon-could-be-next>

РЕЗУЛЬТАТИ 33-ГО ФОРУМУ ERA

9 та 10 червня Форум ERA зібрався на своє 33-тє засідання на запрошення Ксьєнзи Мальти.

Зустріч розпочалася з оновленої інформації щодо очікуваного Закону про ERA, проєкт якого буде представлено наприкінці жовтня або на початку листопада 2026 року.

Комісія підтвердила, що основна частина Закону про ERA має набути форми регламенту. Оскільки різні елементи Закону про ERA можуть вимагати різних правових основ, також можливо, що деякі частини будуть запропоновані як директива. Загалом, це питання все ще перебуває на стадії вивчення.

Перелік тем, що розглядаються як кандидати для включення до Закону про ERA, включає:

- недостатнє інвестування в дослідження та розробки: державне та приватне, чітких цілей не передбачено, але є інструменти для заохочення більших інвестицій;

- узгодження стратегічних пріоритетів та фінансування, включаючи покращення управління, можливу роль ERAC;
- перешкоди для 5-ї свободи: дослідницька кар'єра, відкрита наука, дослідницька/технологічна інфраструктура, валоризація знань та пов'язані з цим питання;
- захист цінностей ERA: свобода наукових досліджень, рівні можливості та пов'язані з ними принципи.

Наступною темою був пункт про "Платформу залучення талантів до інновацій". Ця платформа має сприяти впровадженню рекомендації Комісії щодо "залучення талантів до інновацій" (прийнятої 26 січня 2026 року) шляхом об'єднання експертів з галузей міграції, зайнятості, освіти, досліджень та інновацій. Мета полягає в тому, щоб зробити ЄС більш привабливим для іноземних студентів, дослідників, висококваліфікованих фахівців, засновників стартапів та інноваційних підприємств у ключових секторах для конкурентоспроможності ЄС шляхом спрощення та пришвидшення процедур отримання довгострокових віз та дозволів на проживання завдяки більш цифровим процесам, меншій кількості документів та коротшим термінам обробки, легшому переходу від навчання чи досліджень до роботи чи підприємництва, покращенню мобільності в межах ЄС, кращому доступу до інформації та тіснішій співпраці між національними органами влади, університетами та дослідницькими організаціями.

Було домовлено про проведення семінару Форуму ERA 24 вересня 2026 року в Брюсселі, зосередженого на покращенні впровадження порядку денного політики ERA, вирішенні таких питань, як планування та комунікація щодо національної реалізації, залучення зацікавлених сторін та практиків, зменшення дублювання роботи тощо.

Члени команди Inspiring ERA окреслили виконану наразі роботу і виклали інформацію на їхньому [вебсайті](#). Члени Форуму ERA подадуть пропозиції щодо пріоритетних напрямів для наступного етапу проєкту до кінця червня.

Зрештою, чотири дії та політики ERA представили свій прогрес та плани:

- Підвищення довіри до науки шляхом участі громадян, залучення та наукової комунікації має на меті визначити ситуацію, щоб спиратися на існуючі структури та ініціативи. Його головним результатом є створення спільноти практиків у сфері довіри до науки в Європі.
- Прискорення методологій нового підходу створило структуру, що складається із генеральної асамблеї та чотирьох робочих груп (РГ1: Розробка мереж активів та спільних європейських інфраструктур; РГ2: Валідація/кваліфікація, прийняття та впровадження мереж активів; РГ3: Освіта та навчання; РГ4: Відкритість та обізнаність) та отримує значну увагу з боку країн-учасниць, зацікавлених сторін та експертів.
- Розробка узгодженої системи європейського підходу до доброчесності та етики в дослідженнях та інноваціях з урахуванням нових викликів також має на меті об'єднати існуючі європейські мережі та зацікавлені сторони в галузі етики та доброчесності досліджень. Крім того, це сприятиме діалогу, навчальним заходам між дослідницькими установами, спонсорами, політиками та професійними спільнотами, а також розроблятиме практичні рекомендації, операційні інструменти та стандартні операційні процедури.

- "Сприяння та прискорення відповідального використання штучного інтелекту в науці" передбачає, серед іншого, щорічне оновлення та поширення "Керівних принципів ERA Living" щодо використання генеративного штучного інтелекту в дослідженнях, а також спільну дорожню карту щодо використання штучного інтелекту в науці та узгоджену стратегічну програму фінансування з державами-членами та європейськими спонсорами.
<https://era.gv.at/news-items/era-forum-focuses-on-era-act-talent-attraction-and-era-policy-agenda-implementation/>

ФРАНЦІЯ РОБИТЬ КРОК ДО СТВОРЕННЯ НОВОГО ІННОВАЦІЙНОГО ОРГАНУ

Франція може стати останньою європейською країною, яка створить новий інноваційний орган після рекомендації урядового звіту створити його "протягом кількох місяців, а не років".

Міністри досліджень і економіки Франції *отримали звіт 18 червня* під час конференції VivaTech у Парижі – зібрання стартапів, науковців, політиків і компаній.

Хоча поки що немає чіткого підтвердження того, що уряд Парижа буде діяти, міністри на сцені виглядали позитивно щодо нових підходів до публічних інновацій.

По всій Європі створюються нові інноваційні агентства, оскільки уряди турбуються через низьке зростання, технологічну залежність від США та повільність існуючих систем грантів на дослідження.

Німецький Sprind, одна з моделей звіту, був запущений у 2019 році і може похвалитися надзвичайно швидкими рішеннями щодо фінансування та конкурентними викликами між командами винахідників. Велика Британія також *започаткувала Агентство передових досліджень і винаходів*, а Нідерланди створюють *Національне агентство з проривних інновацій*.

Сьогоднішній звіт рекомендує Франції створити "спеціалізовану проривну інноваційну структуру, розроблену з самого початку для операційної сумісності зі Sprind".

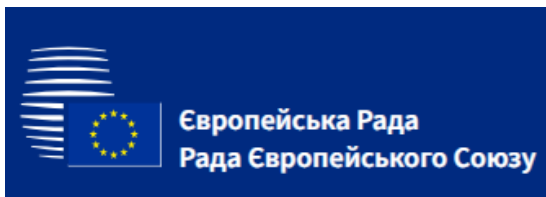
Це означає, що має бути залучено потужних менеджерів програм, здатних швидко приймати рішення щодо проєктів; швидкі рішення щодо фінансування; та "підхід, орієнтований на рішення", тобто "починаючи з проблем, які потрібно вирішити, а не з проєктів, які потрібно підтримувати". Важливо, що як і Sprind, він має бути відкритий для заявників з усієї Європи, а не лише з Франції.

Звіт закликає до створення "суб'єкта", а не повноцінного агентства. Це відкриває двері для створення як автономної частини існуючої організації, такої як Bpifrance, французького державного інвестиційного банку, який допоміг підготувати сьогоднішній звіт.

https://sciencebusiness.net/news/international-news/france-takes-step-towards-creating-new-innovation-body?utm_source=ActiveCampaign&utm_medium=email&utm_content=France%20takes%20step%20towards%20creating%20new%20innovation%20body&utm_campaign=Science%7CBusiness%20Bulletin%20No%20%201309%20%28Copy%29

ЗАКОНОДАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

РАДА ВИЗНАЧИЛА НОВІ РАМКИ ДЛЯ НАУКОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ

29 травня 2026 р. Рада ухвалила *Рекомендацію щодо нової системи наукової дипломатії*. Ця система спрямована на зміцнення позицій Союзу як світового лідера в галузі науки і технологій, а також на використання наукової

співпраці для досягнення цілей його зовнішньої політики.

У рекомендації наголошується, що наука є глобальним суспільним благом, що наукова співпраця може зміцнити довіру та сприяти діалогу з третіми країнами. У ній також наголошується на важливості відкритої та безпечної міжнародної співпраці в галузі досліджень та інновацій, спираючись на асоціацію третіх країн з програмою "Горизонт Європа" та іншими ініціативами, такими як "Оберіть Європу для науки".

Катерина Захарієва, єврокомісар з питань стартапів, досліджень та інновацій, сказала: "Наукова дипломатія – це потужний інструмент для просування наших інтересів, цінностей та суверенітету на світовій арені. Працюючи як з давніми, так і з новими партнерами, ми будемо мости та створюємо спільний позитивний порядок денний, який перетворює знання на довіру та можливості".

Нова структура закликає максимізувати вплив наукової дипломатії з точки зору захисту та просування цінностей Союзу, включаючи свободу, демократію, рівність, верховенство права та повагу до прав людини. Вона визнає її роль у досягненні інтересів конкурентоспроможності ЄС та необхідність балансування наукових цілей з інтересами зовнішньої політики та політики безпеки. Це включає оцінку ризиків та використання можливостей у таких сферах, як штучний інтелект та квантові технології.

У рекомендації висловлено зобов'язання Ради зміцнювати партнерські відносини з країнами глобального Півдня для підтримки дослідницького потенціалу та вирішення спільних глобальних проблем. Зокрема, рекомендація закликає до створення Середземноморського центру наукової дипломатії. А також закликає держави-члени запровадити механізми підтримки координації наукової дипломатії між урядами та зацікавленими сторонами, а також сприяти зв'язкам між дипломатичними службами та науково-дослідними організаціями, університетами та іншими закладами вищої освіти, включаючи альянси Європейських університетів.

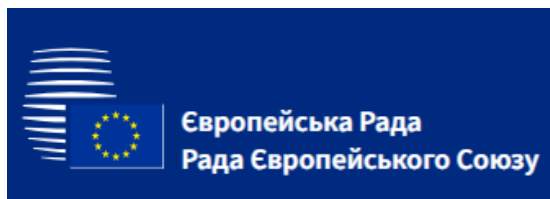
У прийнятому тексті особлива увага приділяється інтеграції наукової дипломатії в освітні та навчальні програми для підвищення обізнаності майбутніх поколінь.

У цій програмі Комісія закликає посилити моніторинг новаторських глобальних розробок у галузі досліджень, технологій та інновацій, таких як збільшення використання штучного інтелекту в науці, та оцінити їхні наслідки, а також підкреслюється важливість підтримки безпеки досліджень та забезпечення узгодженості зусиль наукової дипломатії із зовнішньою діяльністю Союзу.

Рекомендації – це необов'язкові акти ЄС, передбачені статтею 288 Договору про функціонування Європейського Союзу. Хоча рекомендації не мають юридичних наслідків, вони пропонують вказівки щодо тлумачення або змісту права ЄС.

https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/05/29/council-defines-a-new-framework-for-science-diplomacy/?utm_source=brevo&utm_campaign=AUTOMATED%20-%20Alert%20-%20Newsletter&utm_medium=email&utm_id=3318

РАДА УХВАЛИЛА ВИСНОВКИ ЩОДО МОРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОЇ СТРАТЕГІЇ ЄС

8 червня 2026 року Рада ухвалила *висновки щодо морської промислової стратегії ЄС*, підкреслюючи стратегічне значення європейського сектору морського виробництва та судноплавства для конкурентоспроможності, стійкості, економічної безпеки, обороноздатності, процвітання та цілей декарбонізації Європейського Союзу.

У висновках держави-члени визнають морський сектор наріжним каменем промислової бази Європи та наголошують на його важливій ролі в захисті ланцюгів поставок, підтримці чистого переходу та зміцненні технологічного лідерства ЄС. Вони також визнають різноманітні національні, регіональні та місцеві особливості морського виробництва та судноплавства в усьому Союзі та різні пріоритети держав-членів.

Морська промислова стратегія – це структурований план дій, спрямований на зміцнення морського лідерства Європи шляхом розвитку високотехнологічного суднобудування та передового портового обладнання.

Висновки підкреслюють важливість мобілізації стратегічних інвестицій у морській екосистемі, особливо для малих і середніх підприємств. Держави-члени підтримують заходи, які прискорюють впровадження цифрових, чистих і циркулярних технологій, включаючи штучний інтелект, передові сенсорні технології, автоматизацію, робототехніку та розумні рішення для технічного обслуговування.

Для розширення потужностей Європи у сфері сучасних суден з низьким і нульовим рівнем викидів Рада закликає до збільшення інвестицій у інноваційні суднобудувальні технології, чисті системи руху, а також дослідження й інновації. Вона також підтримує ініціативи, такі як *"Суднобудівні верфі майбутнього"* та створення альянсу ЄС з морських промислових ланцюгів створення вартості, щоб допомогти спрямувати інвестиції у стратегічні пріоритети.

Держави-члени закликають до своєчасного та скоординованого впровадження сталого морського палива та інноваційних технологій з низьким рівнем викидів. Вони підкреслюють, що доступність безпечних, сталих і конкурентоспроможних альтернативних видів палива буде критично важливою для прискорення їхнього впровадження.

А також закликають до посилення морської освіти та підготовки, включаючи підвищення кваліфікації та перепідготовку. Висновки заохочують заходи щодо залучення

більшої кількості молоді до морських професій та підтримки розвитку скоординованої європейської ініціативи з морських навичок.

https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/06/08/council-approves-conclusions-on-the-eu-maritime-industrial-strategy/?utm_source=brevo&utm_campaign=AUTOMATED%20-%20Alert%20-%20Newsletter&utm_medium=email&utm_id=3318

КОМІСІЯ ОГОЛОШУЄ ПЛАНИ ЩОДО ТЕХНОЛОГІЧНОГО СУВЕРЕНИТЕТУ ЄС НА ТЛІ ПОБОЮВАНЬ ЩОДО ЗНИЖЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Європейська комісія оприлюднила новий пакет технологічного суверенитету 3 червня (*COM/2026/503*), який містить заходи, спрямовані на підвищення самодостатності Європи в таких секторах, як ІІІ, цифрові послуги, напівпровідники та енергетика.

Однак спостерігачі та галузеві групи стурбовані тим, що можливий вплив на конкурентоспроможність не був ретельно продуманий.

Пакет містить чотири нові ініціативи: правову базу, спрямовану на стимулювання виробництва напівпровідників у межах ЄС, відому як Закон про чіпи 2.0; правову базу для зміцнення хмарних обчислень та індустрій ІІІ в ЄС; план цифровізації та використання ІІІ в енергетичному секторі та стратегію заохочення відкритого програмного забезпечення в європейських технологічних компаніях.

Напруженість між суверенітетом і конкурентоспроможністю особливо виражена у Законі про чіпи 2.0 – розширення правової бази 2023 року, спрямованої на збільшення європейського виробництва напівпровідників. Однак у галузі з надзвичайно складним ланцюгом постачання примус компаній виробляти все в межах ЄС може зашкодити конкурентоспроможності, а не підвищити її.

«Повний суверенітет у сфері напівпровідників просто нереалістичний», – сказала Джулія Гесс, дослідниця глобальної динаміки чіпів у Interface, Science|Бізнес. «Ланцюг створення вартості напівпровідникової галузі надзвичайно складний, характеризується транснаціональним розподілом праці, різноманітними бізнес-моделями та кількома типами чіпів».

Дослідження Interface показують, що напівпровідникова промисловість включає понад 1000 етапів процесу, понад 50 типів спеціалізованого обладнання та близько 300 типів хімікатів. Багато виробничих і постачальницьких ринків працюють у концентрованих географічних регіонах, таких як Тайвань, на монопольному або майже монопольному рівні, що робить майже неможливим закупівлю всього в межах Європи.

Деякі з цих концентрованих монополій у ланцюгах постачання напівпровідників, наприклад, навколо голландського спеціаліста з фотолітографії ASML, існують у межах ЄС, тому їх регулювання також може вплинути на конкурентоспроможність ЄС.

«Європа не може регулювати свій шлях у лідерство напівпровідникової галузі», – сказав Ерік Рейн, президент Європейської асоціації напівпровідникової промисловості, у

відповідь на цей пакет. «Світову гонку напівпровідників виграють ті, хто найшвидше інновує, індустріалізується найшвидше і створить найсильніший попит на ринку.»

Інша правова база, включена до пакету Комісії, – Закон про розвиток хмари та ШІ, має на меті збільшити обмежену потужність дата-центрів ЄС. За даними Комісії, це робить ЄС менш привабливим напрямом для інвестицій у технології та може піддати цифрові послуги ЄС перешкодам, спричиненим акторами третіх країн.

Планується запропонувати кілька ініціатив для збільшення спроможності, зокрема створення єдиної загальноєвропейської рамки суверенітету, яка має спростити та гармонізувати розгортання дата-центрів у ЄС. Метою було б потроїти потужність дата-центрів ЄС протягом наступних п'яти-семи років.

[Комісія оголошує про плани щодо технологічного суверенітету, що ЄС побоюється щодо зниження конкурентоспроможності | Наука|Бізнес](#)

КОМІСІЯ ПРЕДСТАВЛЯЄ ВЕСНЯНИЙ ПАКЕТ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СЕМЕСТРУ 2026 РОКУ

Європейська комісія ухвалила *Весняний пакет Європейського семестру 2026 року (COM/2026/200)*, який визначає політичні рекомендації для держав-членів у період геополітичної невизначеності, кліматичного тиску та нестабільних цін на енергоносії. Одним із центральних послань пакету є те, що Європа повинна стимулювати дослідження, інновації та стратегічні інвестиції для зміцнення конкурентоспроможності, стійкості та довгострокового процвітання.

Узгоджений з Компасом конкурентоспроможності ЄС, пакет закликає держави-члени подолати розрив в інноваціях шляхом збільшення інвестицій у дослідження та розробки, покращення доступу до фінансування інновацій та прискорення цифрової трансформації. Він також підкреслює необхідність розкриття всього потенціалу єдиного ринку, зменшення регуляторного навантаження та створення стабільнішого бізнес-середовища для інноваційних компаній та стартапів.

Комісія наголошує, що реформи та інвестиції є важливими для підтримки чистого та цифрового переходу Європи. Пріоритети включають розширення доступної чистої енергії, зміцнення електромереж та накопичення енергії, а також зменшення стратегічної залежності в критично важливих секторах. Водночас держави-члени заохочуються інвестувати в навички, освіту та навчання, щоб краще відповідати потребам ринку праці та підтримувати високоякісні робочі місця.

Інструменти фінансування ЄС, включаючи *Механізм відновлення та стійкості (RRF) та політику згуртованості*, залишаються ключовими інструментами для втілення цих пріоритетів у життя. *Звіти про країни за 2026 рік* та нові рекомендації для конкретних країн містять індивідуальні рекомендації, які допоможуть урядам вирішувати структурні проблеми, зберігаючи водночас фінансову стійкість.

Для посилення конкурентоспроможності ЄС Весняний пакет закликає держави-члени вжити політичних заходів у таких сферах:

- Забезпечення фінансової стійкості та збереження макроекономічної стабільності.

- Подолання інноваційного розриву та збільшення інвестицій у дослідження та розробки .
- Зниження бар'єрів *єдиного ринку*, зменшення надмірного регулювання, зміцнення верховенства *права* та забезпечення ефективної інституційної бази .
- Спрощення *регуляторної бази та зниження адміністративного навантаження*, забезпечення чіткого та стабільного бізнес-середовища.
- Прискорення переходу на доступну чисту енергію, зміцнення мереж та накопичувачів енергії, підвищення енергетичної безпеки та узгодження з кліматичними цілями.
- Сприяння заощадженням у *додаткових пенсійних схемах* та покращення доступу до фінансування інновацій .
- Надання простих цифрових державних послуг та сприяння *цифровій трансформації*.
- Сприяння *якісним робочим місцям*, підвищення справедливості ринків праці та інвестування в людський капітал, узгодження освіти, навчання та *навичок* з потребами ринку праці.
- Боротьба з *бідністю*, покращення *соціального захисту* та розширення доступу до медичного обслуговування та *довгострокового догляду*, а також їхньої доступності.
- Посилення економічної, соціальної та територіальної згуртованості та зменшення нерівності між регіонами.
- Підвищення *доступності житла*.

Загалом, Весняний пакет позиціонує інновації як наріжний камінь у відповіді Європи на сучасні економічні та геополітичні виклики.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_1140

ІНІЦІАТИВА OCEANEYE ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА СПОСТЕРЕЖЕНЬ ЗА ОКЕАНОМ

Європейська комісія представила OceanEye (*COM/2026/268*), нову ініціативу, розроблену для того, щоб зробити ЄС світовим лідером у спостереженні за океаном до 2035

року. План спрямований на те, щоб Європа забезпечувала 35% світових можливостей спостереження за океаном та захоплювала 35% ринку технологій спостереження за океаном.

Центральним напрямом є дослідження. У рамках поточної програми "Горизонт Європа" Комісія планує інвестувати 92 мільйони євро для запуску OceanEye. Ця сума включає 50 мільйонів євро на посилення внеску ЄС у Глобальну систему спостереження за океаном, 12 мільйонів євро на більш стійкі глобальні системи даних про океан та 30 мільйонів євро на підтримку інновацій у технологіях спостереження за океаном через Європейську інноваційну раду.

У сфері досліджень та інновацій OceanEye підтримуватиме розробку нових датчиків, автономних систем та штучного інтелекту, водночас допомагаючи швидше переносити

відкриття з лабораторії на ринок. Ініціатива також спрямована на краще узгодження досліджень з потребами галузі та покращення доступу стартапів до фінансування.

Ініціатива передбачає створення Європейської цифрової океанічної системи, яка включатиме існуючі європейські сервіси, такі як *Copernicus Marine Service*, *EMODnet*, *WISE Marine* та *WISE Freshwater*, створюючи єдину точку входу для високоякісних океанічних даних і морських знань. Ця система також включатиме Європейський цифровий двійник океану, який має бути повністю функціональним до 2030 року, що дозволить здійснювати моніторинг у реальному часі та прогнозне моделювання для політики та промисловості.

Комісія також планує створити Міжнародний альянс для усунення прогалин у спостереженні в погано контрольованих регіонах, таких як Арктика, глибоководні райони, прибережні зони та Південна півкуля.

Передумови:

OceanEye є одним із результатів *Європейського океанічного пакту*, прийнятого Комісією у червні 2025 року. Це комплексна стратегія Комісії щодо кращого захисту океану, сприяння процвітаючій "блакитній економіці" та підтримки добробуту людей, які живуть у прибережних районах. Пакт об'єднує політику ЄС у сфері океану під єдиною референтною системою, що реагує на значні загрози, які стоять перед нашим океаном, прибережними громадами, островами та найвіддаленішими регіонами.

Блакитна економіка (економічна діяльність на морі) є критично важливою для ЄС, адже 70 000 км узбережжя і 40% європейців проживають у прибережних громадах і на островах. Сектори, пов'язані з океанською та блакитною економікою, забезпечують 5 мільйонів робочих місць у ЄС і 250 мільярдів євро валової доданої вартості.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_1232

ДОРОЖНЯ КАРТА ЩОДО ПОСТУПОВОГО ПРИПИНЕННЯ ТЕСТУВАННЯ НА ТВАРИНАХ ДЛЯ ОЦІНКИ ХІМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Ця дорожня карта (*C/2026/3087*) визначає чіткі цілі та конкретні кроки, необхідні для переходу від традиційних методів тестування на тваринах до інноваційних нетваринних підходів, при цьому забезпечуючи високий рівень захисту здоров'я людей, тварин і довкілля.

Спільний дослідницький центр (JRC) через *Референс-лабораторію ЄС з альтернатив випробуванням на тваринах (EURL ECVAM)* суттєво сприяв розробці дорожньої карти та активно бере участь у її впровадженні.

Дорожня карта супроводжується Робочим документом (*SWD(2026) 144*), який детально викладає доказову базу на підтримку запропонованих дій. Ці дії поки що не повністю забезпечують перехід у всіх сферах і, можливо, потребуватимуть додаткових дій у міру просування впровадження.

Дорожня карта передбачає поступову заміну всіх випробувань на тваринах для оцінок хімічної безпеки по всьому ЄС. Вона структурує свої рекомендації у 15 законодавчих сферах, охоплюючи промислові хімікати, споживчі товари, пестициди, біоциди, хімічні фармацевтичні препарати, харчові та кормові добавки, а також перевірку

біосумісності медичних пристроїв. Визнаючи різноманітність процедур оцінки ризиків у різних секторах, дорожня карта передбачає індивідуальне впровадження рекомендацій із дотриманням законодавчих протоколів у кожній сфері. Водночас вона підтримує підхід "Єдине здоров'я", щоб застосовувати цілісний і сталий підхід до оцінки хімічної безпеки.

Дорожня карта містить керівний план дій, структурований за трьома напрямками:

визначення шляхів для здійснення змін – до поступового припинення використання тварин шляхом оптимізації визначення регуляторних потреб і прискорення розробки, валідації, кваліфікації, стандартизації та застосування не-тваринних підходів для задоволення цих потреб;

підтримка амбіцій ЄС утримувати Європу на передовій досліджень і інновацій шляхом застосування підходів із розроблення регуляторних інструментів та екосистеми інноваційних бізнесів, не пов'язаних з тваринами;

розроблення організаційної структури для спільної роботи в Європі та за її межами, яка сприятиме впровадженню запропонованих дій і співпраці між державами-членами ЄС, різними регуляторними секторами та міжнародними партнерами.

Реалізація дорожньої карти вимагатиме спільних зусиль для досягнення мети поступового припинення випробувань на тваринах у оцінках хімічної безпеки. Комісія закликає держави-члени, агентства ЄС ECHA, EFSA та EMA, промисловість, академічні спільноти та всі верстви суспільства взяти участь у діях, зазначених у цій дорожній карті. До 2029 року буде проведена конференція високого рівня для оцінки досягнутого прогресу, зокрема збільшення використання та впровадження нетваринних підходів у всьому відповідному законодавстві ЄС, включно з REACH, а також для з'ясування думок щодо стратегічного подальшого шляху.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52026XC03087&qid=1781635132530>

ПРОПОЗИЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ ЩОДО ПРОЄКТУ ЗАКОНУ ПРО РОЗВИТОК ХМАРНИХ ОБЧИСЛЕНЬ ТА ШІ

Сучасний ландшафт хмари та ШІ характеризується вираженою залежністю від обмеженої кількості постачальників з третіх країн. Хоча ринок хмарних обчислень у ЄС

значно зростає, частка ринку постачальників ЄС зменшилася з 29% у 2017 році до 15% у 2022 році і з того часу залишається на місці.

Наразі три гіпермасштабні компанії поза ЄС контролюють понад 70% європейського хмарного ринку. Великі ринкові компанії підпорядковуються юрисдикціям третіх країн, де застосовуються закони з екстериторіальним ефектом, включаючи закони, що зобов'язують доступ до даних, що може суперечити фундаментальним правам ЄС та рамкам захисту даних. Ця залежність також піддає європейських користувачів ризикам, особливо у ситуаціях, коли односторонні рішення третіх країн можуть порушити надання послуг.

Європа має світового рівня науково-дослідні можливості, живі спільноти відкритого коду та міцну промислову базу в хмарі та штучному інтелекті, які, однак, залишаються здебільшого невикористаними.

На цьому тлі Комісія підготувала проєкт Закону про розвиток хмари та ШІ, який має на меті вирішити обмежену та географічно сконцентровану доступність обчислювальних потужностей у ЄС та ризики, пов'язані із залежністю від хмари та ШІ, що надаються неєвропейськими провайдерами. Проєкт має на меті:

(1) збільшити обчислювальні потужності та ШІ, розроблені і впроваджені у ЄС через інноваційні та сталі хмарні та AI-технології;

(2) забезпечити привабливі умови для впровадження сталих та інноваційних обчислювальних потужностей по всьому Союзу;

(3) вирішити питання щодо суверенітету даних та операційної безперервності хмари та ШІ;

(4) допомогти захистити громадський порядок, роблячи постачання послуг хмарних обчислень більш стійким, особливо в державному секторі.

У сукупності заходи, викладені у проєкті, закладають основи для стійкої, високопродуктивної екосистеми ЄС у сфері хмари та ШІ. Вони позиціонують Європу не лише як споживача передових цифрових технологій, а й як глобальний хаб надійної, суверенної та масштабованої цифрової інфраструктури, здатної формувати стандарти, можливості та ринки наступної технологічної хвилі.

Ця пропозиція доповнюється звітом з оцінки впливу представленого проєкту (*SWD/2026/502, SWD/2026/503*).

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52026PC0502&qid=1781635132530>

СТРАТЕГІЧНА ДОРОЖНЯ КАРТА З ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЕНЕРГЕТИЧНОМУ СЕКТОРІ

Ця стратегічна дорожня карта визначає заходи для цифрової енергетичної системи ЄС, у якій ШІ підтримуватиме забезпечення безпечної, чистої та конкурентоспроможної

енергії для всіх споживачів. Вона базується на політичних пріоритетах Плану дій ШІ, Стратегії застосування ШІ, роботи Офісу ШІ та Плану дій з цифровізації енергетики на 2022 рік, щоб отримати переваги цифрових рішень для енергетичного сектору Європи. Вона доповнює Закон про розвиток хмарних обчислень і штучного інтелекту (CADA), який створить належні умови для стимулювання ЄС до великих інвестицій у хмарні та периферійні потужності.

До 2030 року заходи, викладені в цій Стратегічній дорожній карті, допоможуть підтримати сталий розвиток цифрового сектору в ЄС із позитивним впливом на всіх споживачів енергії. Транскордонний обмін і об'єднання енергетичних даних також допоможуть розмістити ЄС на міжнародній карті ШІ, дозволяючи впроваджувати базові моделі ШІ, які поважають правила та цінності даних ЄС.

Ця стратегічна дорожня карта побудована навколо трьох стовпів: стовп I спрямований на сталу інтеграцію дата-центрів у енергетичну систему; стовп II визначає заходи для впровадження цифрових та AI-рішень по всій енергетичній системі; а стовп III охоплює рамки управління даними, необхідні для забезпечення масштабних енергетичних

сервісів та штучного інтелекту. Їх доповнює перехресний розділ з кібербезпеки та протидії гібридним загрозам, навичків і міжнародної співпраці, а також заключний розділ щодо моніторингу та впровадження заходів цієї стратегічної дорожньої карти.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52026DC0501&qid=1781635132530>

АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ

ПЕРШИЙ ЗВІТ ПРО ПРОГРЕС У ДОРОЖНІЙ КАРТІ "ОДНА ЄВРОПА, ОДИН РИНОК"

European
Union

Після підписання Спільної декларації про законодавчі пріоритети ЄС на 2026 рік та Дорожньої карти "Одна Європа, один ринок" Європейський парламент, Рада та Комісія тісно співпрацювали для ефективного виконання всіх визначених у ній пріоритетів. Прогрес переглядатиметься щоквартально. Огляд прогресу червня 2026 року став першим моніторинговим заходом щодо реалізації обох документів. Інституції підтверджують свою відданість цьому процесу, а також своєчасному та ефективному виконанню та реалізації Спільної декларації та дорожньої карти.

«Ми взяли на себе зобов'язання: завершити створення Єдиного ринку до кінця наступного року. Це наша дорожня карта "Одна Європа, один ринок". Сьогоднішній звіт про прогрес показує, що ми на правильному шляху. Ми обговорили, як можемо виконати цю обіцянку нашим громадянам і бізнесу ще швидше. Разом ми розкриємо повну силу нашого Єдиного ринку, який налічує 450 мільйонів людей», – сказала Урсула фон дер Ляєн, Голова Європейської Комісії

https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/06/18/a-solid-start-first-progress-report-on-the-one-europe-one-market-roadmap/?utm_source=brevo&utm_campaign=AUTOMATED%20-%20Alert%20-%20Newsletter&utm_medium=email&utm_id=3318

КОМІСІЯ ПУБЛІКУЄ ПЕРШИЙ ЩОРІЧНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ЗВІТ ПРО РИБАЛЬСТВО, АКВАКУЛЬТУРУ ТА ПЕРЕРОБКУ РИБИ

Європейська Комісія опублікувала *перший щорічний соціальний звіт про сектори рибальства, аквакультури та переробки*, в якому представлено огляд соціальних аспектів усіх трьох секторів. Звіт, підготовлений Науково-технічним та економічним комітетом з рибальства (STECF), охоплює період з 2017 по 2023 рік і пропонує аналіз зайнятості, освіти та умов праці, з особливим акцентом на рибальстві в цьому першому звіті. У звіті визначено кілька проблем, з якими стикається сектор рибальства ЄС, включаючи зниження зайнятості, старіння робочої сили та обмежене оновлення поколінь. У ньому також висвітлюються умови праці, соціальне забезпечення, а також можливості для освіти та навчання.

Звіт містить окремі розділи для кожної держави-члена ЄС, яка має сектори рибальства, аквакультури або переробки риби. У цих розділах наведено детальний аналіз

на національному рівні, що може бути використаний для розроблення державної політики та відповідних ініціатив.

<https://www.eureporter.co/business/fisheries/2026/06/24/commission-publishes-first-annual-social-report-on-fisheries-aquaculture-and-fish-processing/>

ТАБЛО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО СТАРТАПІВ

29 травня 2026 року Європейська Комісія представила перше в історії *Європейське табло оцінки стартапів та скейлапів (ESSS)*. Табло показує, що з 2020

року, базового року для табло, 20 з 27 держав-членів ЄС покращили свої показники, що доводить, що цілеспрямована підтримка засновників стимулює інновації, створення робочих місць та економічне зростання.

У табло підкреслюється прямий зв'язок між сприятливими для інновацій правилами, доступом до талантів і венчурного капіталу, а також успіхом стартапів і скейлапів. Країни-лідери – Естонія, Швеція, Фінляндія, Нідерланди та Данія – мають значно вищі показники за середнім показником ЄС (від 40 до 60 процентних пунктів) за 36 показниками вимірювання, що показує, як смілива політика перетворюється на процвітаючі екосистеми:

- Естонія лідирує в галузі цифрової інфраструктури та фінансування на ранніх стадіях, маючи 615 компаній, підтриманих венчурним капіталом, на мільйон жителів – найвищий показник у ЄС;
- Швеція перевершує інших завдяки талантам та фінансуванню на пізніших стадіях, виробляючи 409 "єдинорогів" на мільйон жителів – більше, ніж будь-яка інша країна ЄС;
- Фінляндія поєднує значні інвестиції в дослідження та розробки з високою патентною активністю, що доводить, що інновації та комерціалізація йдуть пліч-о-пліч.

Звіт ESSS 2026 виявляє невикористаний потенціал країн, що розвиваються (Греція, Латвія, Болгарія, Словаччина, Румунія), які мають на 30 процентних пунктів нижчий середній показник по ЄС за тими ж 36 показниками вимірювання. Виділяються три ключові виклики:

- слабкий доступ до венчурного капіталу: фінансування на пізніших стадіях є обмеженим, що змушує швидкозростаючі компанії шукати капітал за кордоном;
- масштабування вузьких місць: фрагментарне регулювання та повільні адміністративні процеси уповільнюють розширення, втрачаючи час та імпульс;
- відтік мізків: таланти виїжджають до більш динамічних екосистем, виснажуючи місцеві інновації.

Результати та аналіз табло допоможуть сформуванню низки стратегічних дій, спрямованих на подальше зміцнення екосистем стартапів та скейлапів у Європі, зокрема, майбутнього Європейського закону про інновації.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_1196

ЗВІТ КОМІСІЇ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РОЗРОБОК У 2025 РОЦІ

Європейська Комісія опублікувала свій "Щорічний звіт про діяльність Європейського Союзу в галузі досліджень і технологічного розвитку та моніторинг програми "Горизонт Європа" у 2025 році" (COM/2026/255). Значна частина щорічного звіту присвячена політичній діяльності, пов'язаній з дослідженнями, у 2025 році. Окрім таких повторюваних тем, як подвійний перехід та міжнародна співпраця, цього року звіт зосереджений на сталому процвітанні, конкурентоспроможності, стратегічній автономії, обороні та безпеці ЄС.

Згідно зі звітом, програма "Горизонт Європа" користувалася високим попитом у період з 2021 по 2025 рік, було подано 148 884 відповідні пропозиції. До січня 2026 року для фінансування було відібрано 21 329 пропозицій, загальний оцінений внесок ЄС становив 57,4 мільярда євро. До кінця 2025 року було виділено 52,8 мільярда євро через 19456 грантів. Загальний рівень успішності дещо знизився до 14% порівняно з 15,3% роком раніше, але залишався вищим за середній показник програми "Горизонт 2020". Комісія зазначила, що близько 70% пропозицій, які отримали достатньо високий рейтинг для фінансування, не могли бути профінансовані, що вказує на дефіцит фінансування у розмірі 118,5 мільярда євро.

Ключовою подією у 2025 році були заходи, спрямовані на спрощення реалізації програм. Серед них було ширше використання одноразового фінансування, коротші робочі програми, скориговані вимоги до пропозицій та ширше використання двоетапних оцінок. Комісія також оновила цифрові інструменти, зокрема Портал фінансування та тендерів ЄС і новий мобільний додаток.

У звіті також підкреслюється внесок програми "Горизонт Європа" у досягнення таких пріоритетів ЄС, як клімат, цифрова трансформація, штучний інтелект, інновації, пов'язані з обороною, та стратегічна автономія.

У 2025 році ЄС прийняв стратегію "Штучний інтелект у науці", просунув свою стратегію "Квантова Європа" та розширив мережу асоційованих країн до 22, включаючи Швейцарію та Єгипет.

Забігаючи наперед, Комісія планує нові ініціативи на 2026 рік, зокрема Європейський закон про інновації, Закон про європейський дослідницький простір та багатомільярдний фонд Scaleup Europe.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2026:255:FIN>

ЗВІТ ЩОДО ПОДОЛАННЯ ПРАВОВИХ БАР'ЄРІВ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В ЄС

European
Union

У новому *експертному звіті* зазначається, що закупівлі інновацій у Європі залишаються значно недостатньо використаними порівняно з іншими

великими економіками, і як ключова причина цього називають слабкі стимули в законодавчій базі ЄС.

У звіті розглядаються правові бар'єри, які продовжують обмежувати ширше впровадження інноваційних закупівель у державах-членах ЄС. У ньому порівнюється європейська ситуація з міжнародними підходами у Сполучених Штатах, Великій Британії, Канаді, Китаї, Японії та Південній Кореї, підкреслюючи, як інші регіони ефективніше вирішували подібні проблеми.

На основі цього аналізу експерти пропонують низку конкретних правових заходів для усунення прогалин у чинній європейській системі та заохочення ширшого використання державних закупівель як рушійної сили інновацій. У звіті стверджується, що для посилення конкурентоспроможності та прискорення впровадження інноваційних рішень у державному секторі потрібен більш амбітний правовий та політичний підхід. Його рекомендації спрямовані на підтримку поточних політичних ініціатив ЄС, включаючи Стратегію стартапів та масштабування, запланований Закон ЄС про інновації та майбутній перегляд директив ЄС щодо державних закупівель.

Окрім основних висновків, звіт містить тематичні дослідження, відповідну судову практику ЄС, список експертів та окремі звіти про стан справ у 33 країнах.

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/055d1a01-5971-11f1-b3e2-01aa75ed71a1/language-en>

ТАБЛО ПОКАЗНИКІВ ERA 2025

Табло показників ERA є компонентом Механізму моніторингу ERA, який забезпечує основу для розробки політики на основі фактичних даних у Європейському дослідницькому просторі (ЄДП). Система показників охоплює 60 показників, що забезпечують комплексний огляд прогресу, досягнутого у реалізації пріоритетів ERA як на рівні Європейського Союзу, так і на національному рівнях.

Звіт про результати дослідження підкреслює значний прогрес у кількох підпріоритетах ЄДП. Помітні покращення спостерігаються в таких сферах, як інвестиції в дослідження та розробки, відкрита наука, гендерна рівність, кар'єра та мобільність дослідників, а також глобальна взаємодія. Позитивні зрушення також очевидні в синергії з галузевою та промисловою політикою, а також в залученні громадян та суспільства до досліджень та інновацій.

Водночас, спостерігається помірний прогрес у валоризації знань та зусиллях щодо зміцнення систем досліджень та інновацій у країнах та регіонах з меншими показниками. Наприклад, частка інноваційних фірм, які співпрацюють із закладами вищої освіти, з 2020 року становить вражаюче близько 13,6%, а кількість країн, що беруть участь у програмі "Горизонт Європа", лише незначно зросла з 2015 року.

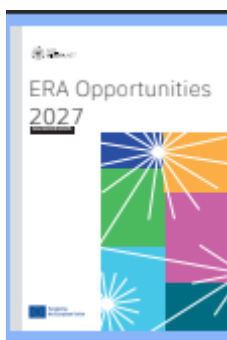
У звіті зазначено стагнацію прогресу в кількох ключових сферах, включаючи наукове лідерство, дії у сфері досліджень та інновацій, що базуються на викликах, координацію інвестицій у дослідження та інновації, а також синергію з політикою в галузі освіти та навичок.

Як наступний крок, Табло показників ERA 2025 буде доповнено подальшими аналітичними результатами в рамках Механізму моніторингу ERA, включаючи оцінки, що стосуються кожної країни ("*Огляди країн*").

Передісторія. Європейський *дослідницький простір (ЄДП)* має на меті створити єдиний ринок досліджень та інновацій шляхом узгодження національної політики та політики ЄС, вдосконалення дослідницької інфраструктури та сприяння відкритій науці та міжнародній співпраці. ЄДП було офіційно запущено у 2000 році після пропозиції Європейської Комісії у повідомленні під назвою "На шляху до Європейського дослідницького простору", яку додатково схвалила Європейська Рада, і яка закріплена як мета у статті 179 Лісабонського договору.

https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/continuous-progress-across-european-research-area-priorities-structural-challenges-remain-2026-06-01_en

ПОСІБНИК З МОЖЛИВОСТЕЙ ERA 2027 РОКУ

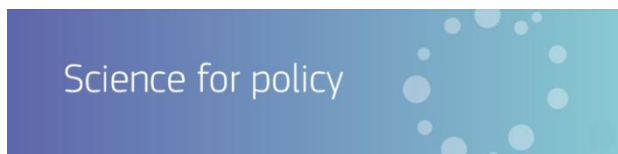

Проект NCP_WIDERA опублікував Посібник з можливостей ERA 2027. Ця публікація містить короткий виклад можливостей фінансування, пов'язаних з ERA, у програмі "Горизонт Європа", що виходять за рамки самого напрямку ERA. Вона призначена для спільноти ERA, зацікавлених сторін та потенційних заявників, а також національних контактних пунктів.

Посібник пропонує огляд можливостей фінансування, пов'язаних з гендерною рівністю, відкритою наукою, залученням громадян, науковою освітою, етикою та доброчесністю досліджень, дослідницькою кар'єрою та валоризацією знань за низкою тем та тематичних програм у рамках другого напрямку "Глобальні виклики та конкурентоспроможність європейської промисловості" програми "Горизонт Європа". Він також містить прямі посилання на відповідні теми на Порталі фінансування та тендерів. Це видання зосереджено на конкурсах 2027 року.

[ERA Можливості 2027.pdf](#)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ СПІЛЬНОГО ДОСЛІДНИЦЬКОГО ЦЕНТРУ (JRC)

Спільний дослідницький центр надає незалежні, науково обґрунтовані знання та наукові дані, підтримуючи політику ЄС.

У червні 2026 року JRC підготував нові аналітичні матеріали, серед яких:

Новий європейський фестиваль Баухаус 2026 року - NEB 2026. Протягом п'яти днів обговорювалися теми, як інновації, сталий розвиток та циркулярність можуть сприяти реконструкції та повторному використанню існуючих будівель, включаючи історичні пам'ятки, а також створювати доступні, красиві та зручні для життя будинки та громадські зони.

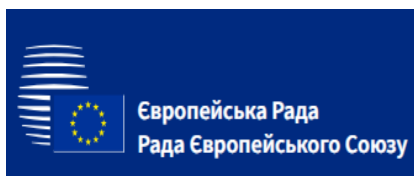
Аналіз показує, що потенційно настане історичний Ель-Ніньйо, і нас чекають гуманітарні втрати. Очікується, що в найближчі місяці спостерігатиметься кліматичне явище Ель-Ніньйо, яке погіршить умови, повені, спеку та шторми у багатьох регіонах світу.

Як тривала криза на Близькому Сході вплине на ціни на енергію та економіку ЄС.
Макроекономічне моделювання показує, що інфляція в ЄС може зрости до 3,5% у 2027 році.

JRC визначає ключові можливості для відновлення критично важливої сировини.
Відходи з різних джерел, включаючи акумулятори, транспортні засоби та електрообладнання, мають великий потенціал для відновлення та переробки критично важливої сировини, як показує новий звіт.

<https://ec.europa.eu/newsroom/eusciencehubnews/newsletter-archives/76524>

ОГЛЯД АНАЛІТИЧНОГО ЦЕНТРУ РАДИ ЄВРОПИ

Аналітичний центр представляє щомісячну добірку статей, пов'язаних з ЄС, що публікуються аналітичними центрами з усього світу. Зокрема:

Огляд від 17 червня 2026 року розглядає шлях України до ЄС, закон про промисловий акселератор та закон CHIPS 2.0 як інструменти економічної незалежності ЄС, енергетичний перехід Європи та план AccelerateEU, європейська автономія в космосі та неминуха криза сирої нафти.

Огляд від 9 червня 2026 року висвітлює агресію Росії проти України. Як привернення уваги стає полем бою, а інформація – зброєю; сценарії майбутнього України та її біженців; як Україна поспішає відновити енергетичну інфраструктуру, пошкоджену російськими атаками, до наступної зими; як припинення вогню між Росією та Україною може поставити під загрозу безпеку України та Європи; та зростання напруженості всередині правлячої еліти Росії стає дедалі більшим викликом для Кремля.

<https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/library/library-blog/think-tank-review/>

КЛЮЧОВІ ВИСНОВКИ З ПОЛІТИЧНОГО ДІАЛОГУ "ВІД ЛАБОРАТОРІЇ ДО РИНКУ"

Політичний документ *"Від лабораторії до ринку: подолання розриву у валоризації знань у рамках 10-ї рамкової програми та Європейського фонду конкурентоспроможності"* за результатами спільного політичного діалогу WKÖ/FFG "Від лабораторії до ринку", що відбувся у Брюсселі 22 січня 2026 року, викладає ключові висновки заходу. Політичний діалог зібрав посадовців Європейської Комісії, лідерів університетських інновацій, інвесторів, дослідницькі організації та засновників глибоких технологій, щоб з нуля дослідити, що потрібно для подолання розриву між досконалістю досліджень та комерційним впливом.

На форумі було виявлено, що проблема Європи у перетворенні знань на ринкову цінність полягає, головним чином, не у браку амбіцій чи фінансування, а в тому, як влаштована інноваційна система. Запропоновані переговори щодо Європейського фонду конкурентоспроможності (ЄФК) та десятої Рамкової програми створюють чудову можливість для побудови системи досліджень та інновацій, зосередженої не лише на науковій досконалості, а й на комерційному впливі. Європа повинна забезпечити, щоб нові

технології не лише винаходили, а й індустріалізувалися, вироблялися, масштабувалися та зберігалися в межах Європи.

Дискусії на форумі "Від лабораторії до ринку" показали, що змістовна реформа можлива, але вона вимагає чітких політичних рішень, а не невеликих, поступових змін. Ключові пріоритети повинні включати спрощення замість складності, швидкість замість тривалих процедур, створення попиту замість того, щоб покладатися лише на фінансування з боку пропозиції, та стратегічну спрямованість замість надмірного розподілу ресурсів.

Дванадцять рекомендацій, представлених у цьому документі, є практичним внеском у розробку 10-ї Рамкової програми та Європейського фонду фінансів (ECF). FFG та WKÖ, організації, що стоять за цим форумом, готові продовжувати співпрацю з Європейською Комісією, Європейським парламентом та державами-членами для просування цих дискусій.

<https://era.gv.at/news-items/policy-brief-distills-key-insights-from-from-lab-to-market-policy-dialogue/>

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У ГДАНСЬКУ ВІДБУЛОСЯ ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ВИСОКОГО РІВНЯ МІЖНАРОДНОЇ КОАЛІЦІЇ З ПІДТРИМКИ НАУКИ, ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ В УКРАЇНІ

Під час Конференції з питань відновлення України, URC 2026, у Гданську головною подією для наукової сфери стало перше засідання Керівного комітету високого рівня Міжнародної коаліції з підтримки науки, досліджень та інновацій в Україні.

За рік після створення Коаліція розширилася до 55 учасників, серед них 22 представництва країн: Австрія, Бельгія, Болгарія, Хорватія, Чеська Республіка, Данія, Естонія, Фінляндія, Франція, Німеччина, Італія, Латвія, Литва, Норвегія, Польща, Португалія, Словаччина, Іспанія, Швеція, Швейцарія, Україна та Велика Британія. Також є членами коаліції 33 міжнародні та національні організації, зокрема Європейська комісія, Світовий банк та ЮНЕСКО. Учасників об'єднує спільна мета: посилити роль науки та інновацій у відновленні України.

Засідання відбулося під головуванням віцепрем'єр-міністерки України Тетяни Бережної та єврокомісарки з питань стартапів, досліджень та інновацій Єскатеріни Захарієвої. До обговорення долучилися міністр науки та вищої освіти Республіки Польща Марцін Куласек, голова Представництва ЮНЕСКО в Україні К'яра Децці Бардескі, перший заступник міністра освіти і науки України Євген Кудрявець, заступник міністра освіти і науки України Денис Курбатов, керівниця підрозділу Генерального директорату Європейської комісії з питань досліджень та інновацій Кароль Мансель-Бланшар, державний секретар Міністерства науки та вищої освіти Республіки Польща Анджей Шептицький, директор Enabel в Україні Дірк Депре, а також представники RL Logistics та інших партнерських організацій.

У межах засідання відбувся круглий стіл високого рівня, до якого долучилися 15 представників урядів, національних наукових інституцій, міжнародних організацій та

партнерських установ. Вони представили позиції щодо подальшої підтримки української науки, досліджень та інновацій, а також ролі Коаліції у відновленні України.

Учасники обговорили нагальні потреби українського наукового та інноваційного секторів, результати роботи Коаліції на технічному рівні та подальші кроки для ефективнішої координації міжнародної підтримки. Окремий фокус був на інтеграції науки та інновацій до програм і фондів відновлення, щоб українські дослідники, університети, наукові установи та інноваційні команди були частиною практичних рішень для країни.

Під час дискусії партнери наголошували, що відновлення України передбачає не лише відбудову інфраструктури, а й інвестиції в нові ідеї, технології та людський капітал. Наука й інновації можуть допомогти Україні створювати рішення для економіки, енергетики, довкілля, охорони здоров'я, освіти, цифрової трансформації, промисловості, громад і міст.

Окрему увагу приділили довгостроковій підтримці науки й інновацій у відновленні України. Німеччина та Естонія запропонувала зафіксувати в декларації підхід щодо спрямування 2% коштів відновлення на цей напрям. Єврокомісія запропонувала підтримати прагнення України досягти політичного орієнтиру країн ЄС у 3% ВВП фінансування науки, досліджень та інновацій.

Засідання завершилося підписанням Гданської декларації з питань науки, досліджень та інновацій в Україні. Документ підтверджує готовність міжнародних партнерів і надалі підтримувати українську науку як важливий складник сучасного і сталого відновлення країни.

У декларації партнери визнають наслідки російської війни для наукового сектору України: руйнування дослідницьких установ, переміщення науковців, нестачу фінансування та погіршення умов роботи. Саме тому міжнародна підтримка залишається важливою для збереження і розвитку українського наукового потенціалу.

Документ визначає три напрями подальшої роботи Коаліції:

- збереження і посилення української науки, зокрема через підтримку дослідників, міжнародні партнерства, доступ до дослідницької інфраструктури та участь України в міжнародних наукових мережах;
- відновлення і реформування наукової системи, включно з розвитком інституційної спроможності, управлінням грантами, відновленням пошкоджених установ і створенням кращих умов для дослідників;
- залучення науки, досліджень та інновацій до відновлення України у сферах економіки, енергетики, довкілля, охорони здоров'я, освіти, цифрової трансформації, промисловості, громад і міст.

Окремо декларація наголошує на важливості підходу *science for policy*. Йдеться про посилення ролі наукової експертизи в підготовці державних рішень, зокрема у процесі відновлення України та європейської інтеграції.

<https://mon.gov.ua/news/u-hdanku-vidbulosia-pershe-zasidannia-komitetu-vysokoho-rivnia-mizhnarodnoi-koalitsii-z-pidtrymky-nauky-doslidzen-ta-innovatsii-v-ukraini>

У СТЕНФОРДСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ВІДБУЛОСЬ ЗАСІДАННЯ ФОНДУ ПІДТРИМКИ НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ УКРАЇНИ

9 червня п.р. в Стенфордському університеті у США відбувся міжнародний захід "Bridging Science and Innovation: Ukraine × Silicon Valley". Подія присвячена розвитку партнерств між українською науковою спільнотою, інноваційною екосистемою Кремнієвої долини та міжнародними партнерами. Захід об'єднав представників урядових структур, університетів, наукових фондів, інвесторів, підприємців та експертів зі США, України та країн Європи. У центрі обговорення були нові можливості для української науки, посилення міжнародної взаємодії у сфері технологій та інновацій, а також інтеграція України до глобальних наукових і технологічних мереж. Під час заходу було представлено перші результати діяльності Science and Innovation Fund for Ukraine. Це міжнародна ініціатива, спрямована на підтримку української науки, досліджень та інновацій в умовах війни та під час відновлення країни.

Засідання відкрив співголова Наглядової ради Девід Шпергел (David Spergel), президент Фонду Саймонса. Заступник міністра освіти і науки України Денис Курбатов ознайомив учасників із поточним станом наукової сфери України та презентував урядові ініціативи, зокрема, систему оцінювання наукових установ і університетів, національну систему підтримки дослідників, центри досконалості та механізм державного замовлення на наукові дослідження. Старша програмна менеджерка Фонду науки та інновацій для України та Офісу міжнародних мереж, співробітництва і безпеки Національних академій США Юлія Безверщенко представила основні напрями роботи фонду. Зокрема, йшлося про розбудову партнерств між українськими та міжнародними науковими й інноваційними екосистемами, підтримку дослідницьких команд та створення нових можливостей для українських науковців на міжнародному рівні.

Окремою подією програми стала дискусія "Geopolitical Context and Paths Forward for Ukraine" за участю американського політолога та дипломата Майкла Макфола. Під час обговорення він наголосив на незмінній підтримці України з боку міжнародних партнерів, висловив переконання у перемозі України у війні та підкреслив важливість збереження стратегічного фокусу на розвитку науки, технологій та інновацій.

Учасники також обговорили перспективи довгострокової співпраці між українськими університетами, науковими установами, інноваційними компаніями та провідними американськими науково освітніми центрами. Окрему увагу приділили залученню інвестицій у високотехнологічні проєкти, підтримці стартапів і розвитку трансферу технологій.

Довідково: *Science and Innovation Fund for Ukraine* – Фонд було анонсовано у квітні 2024 року президенткою Національних академій Маршею Макнат (Marcia McNutt). Його бюджет становить близько \$12 млн на чотири роки. Фінансування надходить з приватних та філантропічних джерел і спрямоване на підтримку української науки вже зараз, а також на розбудову довгострокових механізмів розвитку наукової та інноваційної сфери України.

<https://mon.gov.ua/news/u-stenfordskomu-universyteti-vidbulos-zasidannia-fondu-pidtrymky-nauky-ta-innovatsii-ukrainy>

URC 2026: ЮНЕСКО ТА УРЯД ФЛАНДРІЇ ПОСИЛЮЮТЬ ПІДТРИМКУ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

Під час Ukraine Recovery Conference 2026 ЮНЕСКО оголосило про підписання домовленості з урядом Фландрії, Фламандським регіоном Бельгії, на підтримку Плану дій ЮНЕСКО щодо науки в Україні. У партнерстві з Фландрією ЮНЕСКО посилює науковий сектор України через дистанційний доступ до лабораторій, підтримку безперервності досліджень, оновлення обладнання для морського моніторингу та координацію політик. Обсяг підтримки підписаної угоди становить орієнтовно 600 тисяч доларів США.

Підтримка реалізовуватиметься як дворічна ініціатива, спрямована на екстрену допомогу українським науковцям і посилення стійкості наукової екосистеми України в умовах тривалої війни. План дій ЮНЕСКО був розроблений у тісній співпраці з МОН України та національними стейкхолдерами. Він визначає коротко-, середньо- та довгострокові пріоритети для стабілізації й відновлення наукового сектору.

Для України ця співпраця також відкриває можливість посилити роботу з Коаліцією та швидше втілювати спільні домовленості у практичні рішення для дослідників, університетів і наукових установ.

Оголошення відбулося під час засідання високого рівня Керівного комітету Коаліції. Участь у заході взяли представники ЮНЕСКО, уряду Фландрії та МОН України.

Підтримку спрямовано на те, щоб українські науковці мали більше можливостей продовжувати дослідження в Україні, працювати з міжнародними партнерами та отримувати доступ до сучасної наукової інфраструктури навіть в умовах війни. Зокрема, співпраця передбачає розширення доступу українських учених до міжнародного лабораторного обладнання через ініціативу UNESCO Remote Access to Laboratory Equipment, UNESRALE. Також ініціатива передбачає розвиток співпраці з фламандською екосистемою досліджень та інновацій.

Окремо передбачено індивідуальні пакети підтримки для дослідників. Вони допоможуть покривати витрати на придбання матеріалів, забезпечення публікацій, короткострокові наукові візити та підтримку безперервності досліджень.

Додатковий фокус буде на підтримці жінок-дослідниць, молодих учених, переміщених науковців і дослідників, які працюють у прифронтових регіонах. Особливу увагу також надаватимуть дослідникам на ранньому етапі кар'єри та іншим вразливим групам, які потребують додаткової підтримки для продовження наукової роботи.

Загалом очікується, що ініціатива охопить щонайменше 100 університетів і наукових установ. Її реалізовуватимуть у співпраці з Міністерством освіти і науки України, Національною академією наук України, Національним фондом досліджень України, фламандськими науковими установами та партнерами Міжнародної коаліції з підтримки науки, досліджень та інновацій в Україні.

Довідково. Міжнародну коаліцію з підтримки науки, досліджень та інновацій в Україні започаткували у 2025 році під час Ukraine Recovery Conference у Римі. Її створили спільними

зусиллями Міністерства освіти і науки України, Міністерства університетів і досліджень Італії, Європейської комісії та ЮНЕСКО.

Коаліція вже об'єднує 22 країни, Європейську комісію, 8 міжнародних організацій та інші інституції. Вони працюють над підтримкою українських дослідників, відновленням і модернізацією наукової інфраструктури, розвитком інновацій та інтеграцією України до Європейського дослідницького простору.

<https://mon.gov.ua/news/urc-2026-iunesko-ta-uriad-flandrii-posyliuiut-pidtrymku-ukrainskoi-nauky>

УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ

У КИЄВІ ВІДБУВСЯ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОРУМ З ВІДКРИТОЇ НАУКИ ТА РЕФОРМУВАННЯ ОЦІНЮВАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ

4–5 червня 2026 року на базі КПІ імені Ігоря Сікорського в гібридному форматі відбувся Національний форум з відкритої науки та вдосконалення оцінювання досліджень. Подія підбила підсумки трирічного міжнародного проєкту Erasmus+ Open4UA, спрямованого на системне впровадження відкритої

науки в Україні.

Заступник міністра освіти і науки України Денис Курбатов презентував головні результати реформи, яку команда МОН реалізує з 2022 року.

Державна атестація. Рекомендації Open4UA впроваджено в нову Методику державної атестації. Протягом 2025–2026 років оцінювання за новими правилами (із врахуванням публікацій у відкритому доступі та FAIR-даних) успішно пройшли 456 установ (317 наукових установ і 139 ЗВО).

Формульне фінансування. На основі результатів атестації наукова сфера у 2026 році вперше отримала понад 3 мільярди гривень додаткового базового фінансування. Завдяки реформам загальний бюджет науки в Україні зріс на понад 40%.

Інструменти для ЗВО. Створено інституційний інструментарій, зокрема типові політики, шаблони планів управління даними, які успішно протестовано в Бердянському державному педагогічному, Маріупольському державному та Тернопільському національному медичному університетах. Також завершується розроблення професійного стандарту "Фахівець з управління дослідницькими даними".

Координаційна рада. 5 червня в межах Форуму відбулося перше установче засідання новоствореної Координаційної ради з питань відкритої науки при МОН, яка надалі координуватиме зусилля різних інституцій щодо впровадження політики відкритої науки в країні.

Одним із ключових стратегічних результатів проєкту стало розроблення євроінтеграційного проєкту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо реалізації принципів відкритої науки". Цей документ покликаний замінити застарілі норми та гармонізувати українське правове поле з принципами Європейського

дослідницького простору. Законопроект передбачає законодавче закріплення обов'язкового відкритого доступу до результатів досліджень, профінансованих коштом державного бюджету, упровадження чітких вимог до збереження FAIR-даних у репозиторіях, а також визначення вимог до довірених репозитаріїв. Нині документ проходить фінальні погодження для подальшого внесення на розгляд Верховної Ради України.

Робота над реформою триватиме й надалі: з 1 листопада 2026 року наступним етапом розвитку ініціативи Open4UA стане новий проєкт програми Erasmus+ – ADMIRE, який координуватиме Люблянський університет (Словенія).

<https://mon.gov.ua/news/u-kyievi-vidbuvsia-natsionalnyi-forum-z-vidkrytoi-nauky-ta-reformuvannia-otsiniuvannia-doslidzhen>

УКРАЇНСЬКІ ДОСЛІДНИКИ ОТРИМАЮТЬ НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ РОБОТИ В АРКТИЦІ

Українські вчені зможуть проводити спільні дослідження в Арктиці. Національний антарктичний науковий центр та Інститут геофізики Польської академії наук підписали угоду про співпрацю, яка відкриває українським дослідникам

доступ до польської полярної станції "Хорнсунн" імені Станіслава Сідлецького на архіпелазі Свальбард.

Документ передбачає спільні геофізичні дослідження у 2026 та 2027 роках на двох полярних станціях: польській "Хорнсунн" в Арктиці та українській "Академік Вернадський" в Антарктиці. Мета співпраці – створення двох синхронних лабораторій у північному та південному полярних регіонах.

Для української науки це важливий крок, адже Україна не має власної дослідницької бази в Арктиці. Завдяки партнерству з польськими колегами українські науковці отримають доступ до інфраструктури, даних, обладнання та польового досвіду, необхідних для дослідження глобальних кліматичних, геофізичних і геологічних процесів.

У межах співпраці українські та польські фахівці проводитимуть:

- взаємокалібрування обладнання для магнітних вимірювань;
- польові вимірювання магнітного поля;
- відбір зразків гірських порід та осадів;
- дослідження ґрунтів і вічної мерзлоти за допомогою георадара;
- сейсмологічні спостереження, зокрема за відколом льодовиків;
- екологічний моніторинг у контексті зміни клімату.

Окремий акцент угоди – порівняння процесів, які відбуваються в Північній і Південній півкулях. Такий підхід дає змогу краще розуміти, які зміни мають глобальний характер, а які пов'язані з особливостями конкретного регіону.

Перші практичні кроки в межах угоди заплановані вже на кінець літа. До Арктики вирушать двоє українських геофізиків: Юрій Сумарук і Антон Кушнір. Вони долучаться до спільних досліджень, зокрема вимірювання складників геомагнітного поля та вибору місця для встановлення додаткового обладнання.

Дані таких спостережень потрібні для вивчення сонячно-земних зв'язків, геологічної структури земної кори та процесів, які впливають на стан полярних регіонів. Надалі польські фахівці також працюватимуть на українській антарктичній станції "Академік Вернадський".

<https://mon.gov.ua/news/ukrainski-doslidnyky-otrymaiut-novi-mozhlyvosti-dlia-roboty-v-arktytsi>

УРЯД ВИЗНАЧИВ ОСВІТУ І НАУКУ ПРІОРИТЕТНИМ НАПРЯМОМ ДЕРЖАВНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА НАЙБЛИЖЧІ ТРИ РОКИ

Уряд визначив освіту і науку найбільшим сектором публічного інвестування на 2027–2029 роки. На розвиток галузі передбачено 78,5 млрд грн за трирічний період – понад 16 млрд у 2027 році та понад 31 млрд у 2028 та 2029 роках. Це найбільший обсяг інвестицій серед усіх секторів публічного інвестування.

Середньостроковий план публічних інвестицій визначатиме державні пріоритети фінансування на 2027–2029 роки. Відповідно до нього формуватиметься державний бюджет та портфелі проєктів і програм, які можуть отримувати державну підтримку.

Визначення освіти і науки найбільшим сектором публічного інвестування підтверджує стратегічний курс держави на розвиток людського капіталу та створення якісних можливостей для навчання, професійного зростання й наукової діяльності в Україні.

Загалом держава планує спрямувати майже 271 млрд грн на реалізацію інвестиційних проєктів. Після освіти і науки найбільші обсяги фінансування передбачено для транспортної інфраструктури – 73 млрд грн, муніципальної інфраструктури та послуг – 46,5 млрд грн, охорони здоров'я – 25,3 млрд грн та енергетики – 17,1 млрд грн.

<https://mon.gov.ua/news/uriad-vyznachyv-osvitu-i-nauku-priorytetnym-napriamom-derzhavnykh-investitsii-na-naiblyzhchi-try-roky>

ВІДБУЛОСЯ СПІЛЬНЕ ЗАСІДАННЯ РОБОЧИХ (ПЕРЕГОВОРНИХ) ГРУП ЗА РОЗДІЛАМИ 25 "НАУКА ТА ДОСЛІДЖЕННЯ" ТА 26 "ОСВІТА ТА КУЛЬТУРА"

Результати засідання робочих груп
за розділами 25 «Наука та дослідження»
та 26 «Освіта та культура»

ЕВРОІНТЕГРАЦІЯ

18 червня 2026 року під головуванням першого заступника міністра освіти і науки України Євгена Кудрявця відбулося спільне засідання робочих (переговорних) груп у межах підготовки України до переговорів про вступ до Європейського Союзу з питань науки та досліджень, освіти та культури.

У засіданні взяли участь народні депутати України, представники міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, роботодавців, закладів освіти, громадських організацій і наукової спільноти.

Упродовж засідання обговорено перебіг виконання Національної програми адаптації законодавства України до права ЄС за розділами 25 "Наука та дослідження" та 26 "Освіта та культура", стан реалізації рекомендацій Європейської комісії, визначених у Звіті про прогрес України в межах Пакета розширення ЄС 2025 року.

У межах розділу 25 було відзначено прогрес України у розвитку сфери науки, досліджень та інновацій. Серед ключових результатів – створення Координаційної ради з питань відкритої науки, запровадження нових механізмів підтримки та оцінювання наукової діяльності, удосконалення системи фінансування науки, підтримка наукових видань і молодих учених, а також започаткування мережі центрів передового досвіду. Окрему увагу учасники надали подальшій інтеграції України до Європейського дослідницького простору та розширенню участі українських науковців у програмі "Горизонт Європа".

Під час обговорення розділу 26 основну увагу було зосереджено на реалізації ключових освітніх реформ, розвитку національної системи кваліфікацій та підвищенні якості освіти на всіх рівнях. Також учасники розглянули питання розширення доступу до освіти, модернізації змісту навчання та посилення інституційної спроможності освітньої системи відповідно до європейських стандартів.

Окремим питанням порядку денного стало обговорення умов для закриття переговорних розділів 25 та 26, переданих Україні Європейською комісією у 2026 році. Учасники розглянули критерії оцінювання прогресу, очікування Європейської комісії та підходи до організації моніторингу виконання.

<https://mon.gov.ua/news/vidbulosia-spilne-zasidannia-robochikh-perehovornykh-hrup-za-rozdilamy-25-nauka-ta-doslidzhennia-ta-26-osvita-ta-kultura>

ВІДБУЛОСЯ УСТАНОВЧЕ ЗАСІДАННЯ МІЖВІДОМЧОЇ РОБОЧОЇ ГРУПИ З ПІДГОТОВКИ ДО АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНИ З ПРОГРАМОЮ ЕРАЗМУС+

17 червня 2026 року відбулося 1-ше засідання Міжвідомчої робочої групи (МРГ), що координуватиме підготовку України до асоційованої участі в Програмі ЄС Еразмус+. Головна мета – забезпечити входження України у новий цикл Програми з 2028 року у статусі повноцінного учасника.

Засідання пройшло в онлайн-форматі.

Серед ключових завдань підготовки на 2026–2027 роки:

- до кінця 2026 року розробити інституційну модель та розпочати створення Національного агентства Еразмус+.
- у межах гармонізації національного законодавства з правом ЄС адаптувати нормативне регулювання у сфері освіти, фінансові процедури, правила аудиту та грантового менеджменту до стандартів ЄС;
- визначити механізми фінансування та забезпечення незалежного аудиту управління Програмою;
- провести оцінювання готовності українських учасників Програми (закладів освіти, молодіжних, спортивних, громадських організацій) до асоційованої участі.

Одразу після установчого засідання МРГ відбулося перше засідання підгрупи з готовності українських учасників та розбудови спроможності у сфері освіти. На ньому

учасники обговорили плани з проведення комплексного аналітичного дослідження інституційної готовності українських закладів освіти до асоціації з Еразмус+.

Міжвідомча робоча група працюватиме до 2027 року та збиратиметься щоквартально. До складу робочої групи долучені представники МОН, Мінмолодьспорту, Верховної Ради України, МЗС, Мінфіну, Мінекономіки, Держаудитслужби, НАЗЯВО, Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції, закладів освіти, молодіжних й спортивних організацій, а також експертного середовища. Наступне засідання МРГ заплановане на осінь цього року.

<https://mon.gov.ua/news/vidbulosia-ustanovche-zasidannia-mizhvidomchoi-robchoi-hrupy-z-pidhotovky-do-asotsiatsii-ukrainy-z-prohramoiu-erazmus>

НАЦІОНАЛЬНА СИСТЕМА ДОСЛІДНИКІВ УКРАЇНИ РОЗПОЧАЛА ПРИЙМАННЯ І ВЕРИФІКАЦІЮ ДАНИХ

Міністерство освіти і науки України *повідомило* про початок приймання та верифікації даних у модулі "Національна система дослідників України" Національної електронної науково-інформаційної системи URIS.

Відтепер українські вчені, зокрема науковці Національної академії наук України, можуть через систему URIS інтегрувати підтверджені дані про свої наукові результати. Йдеться насамперед про кількісні показники щодо публікацій і цитування, грантів, патентів, міжнародної співпраці, підготовки молодих дослідників та інших результатів наукової і науково-технічної роботи.

На основі цих даних буде сформовано загальний рейтинг дослідників і окремий рейтинг молодих учених. Науковцям, які посядуть найвищі позиції у рейтингах, призначатимуться державні стипендії строком на два роки у розмірі 12 тис. грн на місяць.

У 2026 році на виплату таких стипендій передбачено 190 млн грн, що дасть змогу підтримати 2650 дослідників.

Рейтингування науковців і надання державних стипендій здійснюватимуться відповідно до Методики формування рейтингів у Національній системі дослідників України та Порядку надання державних стипендій науковим і науково-педагогічним працівникам, включеним до Національної системи дослідників України. Ці документи затверджено *постановою Кабінету Міністрів України від 20 травня 2026 року № 678*.

Претендувати на отримання державної стипендії можуть наукові та науково-педагогічні працівники, які працюють за основним місцем роботи на відповідних посадах і включені до Національної системи дослідників України.

Для дослідників із загального рейтингу та рейтингу молодих учених буде призначено однакову кількість стипендій. У межах кожного рейтингу кількість стипендій між науковими напрямами розподілятиметься пропорційно до кількості претендентів. Водночас для напряму "Національна безпека і оборона" кількість претендентів враховуватиметься зі збільшенням на 15%.

Подати інформацію до Національної системи дослідників України можна через особистий кабінет у системі URIS до 20 липня 2026 року, 13:00.

Детальну інструкцію щодо заповнення даних розміщено за посиланням: <https://nauka.gov.ua/information/nsd/>.

<https://www.nas.gov.ua/news/nacionalna-sistema-doslidnikiv-ukrani-rozpochala-priymannya-i-verifikaciyu-danih>

ЗАВЕРШИЛАСЯ ПРОГРАМА STUDENT STARTUP FUND ДЛЯ СТУДЕНТСЬКИХ СТАРТАПІВ

У неділю завершилася *Student Startup Fund Spring '26* – програма для студентів та аспірантів, які розвивають власні стартапи або хочуть долучитися до створення інноваційних продуктів.

Участь брали студенти та аспіранти, які пройшли шлях від TRL-1 до TRL-3/4. Упродовж трьох місяців учасники працювали з менторами, розвивали свої продукти, тестували рішення та готувалися до фінального пітчінгу.

Фінальним етапом програми став Demo Day. Під час події студентські команди презентували свої стартапи перед журі, отримали фідбек від представників інноваційної екосистеми та позмагалися за підтримку для подальшого розвитку своїх проєктів.

Фінальний Demo Day відкрили вступними словами представниці Міністерства освіти і науки України: Оксана Бережна, генеральна директорка департаменту інновацій та зв'язків науки з реальним сектором економіки. Вона наголосила на важливості розвитку студентського підприємництва, посилення зв'язку між університетами, інноваційною екосистемою та бізнесом, а також підтримки молодих команд, які вже під час навчання створюють власні технологічні рішення.

Членами журі виступили:

- Марина Зенова, консультантка МОН з питань державно-приватного партнерства та взаємодії закладів вищої освіти з реальним сектором економіки;
- Аліна Сімонова – HR Generalist, SET University;
- Поліна Омеляненко – Project Lead, Ukrainian Startup Fund;
- Оксана Беляєва – CEO, OMD Optimum Media;
- Ігор Маркевич – EIT Community Hub Ukraine Officer;
- Ісмаїл Осбанов – CEO Vector Media.

За результатами фінального пітчінгу переможцем стала команда Kreslix, яка розробляє рішення для автоматизації проєктування електромереж за допомогою штучного інтелекту. Команда отримає 40 тис. грн, можливість навчання в магістратурі SET University, а також доступ до коворкінгу ДНТБ України до кінця року.

Друге місце посіла команда Pass2Eat з рішенням для персоналізації гостьового досвіду в ресторанах. Команда отримає 20 тис. грн.

Третє місце здобула команда BuildingPulse, яка працює над оптимізацією енергоспоживання комерційних будівель. Команда отримає 10 тис. грн.

Student Startup Fund створений для того, щоб більше студентських ідей перетворювалися на реальні продукти, стартапи та бізнеси. Програма поєднала навчання,

менторство, практичну роботу над MVP, підготовку до пітчінгу та комунікацію з потенційними партнерами.

Після завершення програми робота з командами триватиме. Учасники програми зможуть продовжити розвиток своїх проєктів, підтримувати зв'язок з менторами та партнерами, а також працювати над наступними кроками для запуску або масштабування своїх рішень.

<https://mon.gov.ua/news/zavershylasia-prohrama-student-startup-fund-dlia-studentskykh-startapiv>

НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ

СЕМІНАР "ПРОЄКТИ ДЛЯ ПОЛІТИКИ": ДОСЛІДНИЦЬКІ ПРОЄКТИ З БЕЗПЕКИ ВРАХОВУЮТЬСЯ У ФОРМУВАННІ ПОЛІТИКИ

10–11 червня у Брюсселі відбувся щорічний семінар Projects to Policy Seminar (PPS), метою якого було об'єднання нових дослідницьких проєктів у сфері цивільної безпеки суспільства. Цьогорічний захід став одним із наймасштабніших: у ньому взяли участь понад 160 учасників, які представляли майже 40 нових дослідницьких проєктів, шість генеральних директоратів Європейської Комісії, чотири агентства Європейського Союзу, а також Європейське виконавче агентство з досліджень (European Research Executive Agency, REA). Семінар було спільно організовано підрозділом "Інновації та стратегічна автономія" Генерального директорату Європейської Комісії з питань міграції та внутрішніх справ (DG HOME) та підрозділом "Безпечне суспільство" (Secure Society Unit) агентства REA.

Значна частина нових дослідницьких проєктів присвячена розвитку критично важливих технологій, необхідних для забезпечення безпеки громадян Європи в найближчі роки. Серед пріоритетних напрямів – автоматизація митного контролю, розвиток механізмів транскордонного обміну інформацією під час масштабних надзвичайних ситуацій, впровадження сучасних криміналістичних технологій, а також захист критичної інфраструктури, зокрема телекомунікаційних мереж. Усі ці напрями розглядаються як ключові складові зміцнення стратегічної автономії Європейського Союзу.

Основною метою семінару, як і в попередні роки, було забезпечення ефективного діалогу між науковою спільнотою та розробниками політики.

https://home-affairs.ec.europa.eu/news/projects-policy-seminar-security-research-projects-feed-policy-making-2026-06-26_en

ROTARY: ЩЕ ОДНА ЦЕГЛИНА В СТІНІ ПРОТИ ПЛАСТИКОВИХ ВІДХОДІВ

EndPlasticSoup (EPS) та Міжнародні комітети країн (ICC) відновили свою співпрацю щодо пластикових відходів, підписавши План дій щодо співпраці на 2026-2028 роки в Брюсселі 28 травня 2026 року.

EPS та Виконавча рада ICC посилаються на Угоду про співробітництво, підписану в Лондоні у 2024 році, щоб заохотити співпрацю між двома мережами Rotary.

Ця ініціатива пропонує платформу для співпраці з метою зменшення впливу забруднення пластиком на людей різного віку, дику природу та навколишнє середовище нашої планети.

EndPlasticSoup – це глобальна ініціатива Rotary, метою якої є ліквідація забруднення пластиком з океанів, річок та лісів до 2050 року шляхом місцевих дій у партнерстві зі своєю всесвітньою мережею з понад 60 альянсів. Вона вирішує проблему забруднення пластиком через підвищення обізнаності та освіти, дії та проекти, а також альянси, спрямовані на зменшення, повторне використання та переробку протягом усього життєвого циклу, включаючи покращення управління відходами та зменшення використання одноразового пластику та мікропластику.

У лютому 2024 року Міждержавні комітети Rotary (ICC) підписали Меморандум про взаєморозуміння (MoU) з EndPlasticSoup, щоб мобілізувати свою міжнародну мережу на підтримку цієї справи. Пластичні відходи є значною екологічною проблемою, мільйони тонн якої виробляються щорічно, спричиняючи забруднення, завдаючи шкоди дикій природі та створюючи ризики для здоров'я. ЄС активно працює над вирішенням проблеми пластикових відходів та підвищенням рівня переробки. Європейська зелена угода має на меті перетворити Європейський Союз (ЄС) на сучасну, ресурсоефективну та конкурентоспроможну економіку.

Для досягнення цієї мети перехід від лінійної до циркулярної економіки в Європі вимагатиме значних трансформацій у секторі пластмас, особливо з огляду на нові, амбітні цілі щодо переробки (наприклад, 55% рівень переробки пластикових упаковкових відходів до 2030 року, як зазначено в Директиві про упаковку та упаковочні відходи). Однак, за оцінками, з 32,3 млн тонн пластикових відходів, утворених в ЄС у 2022 році, лише 27% було перероблено після видалення домішок та непридатних речовин із відсортованих матеріалів. Тому розробка інноваційних технологій переробки є ключовою для підвищення рівня переробки та потенційного покращення екологічних показників порівняно з існуючими технологіями обробки.

<https://www.eureporter.co/environment/2026/06/23/rotary-another-brick-in-the-wall-against-plastic-waste/>

ТЕХНОЛОГІЇ, ЩО ФІНАНСУЮТЬСЯ ЄС, ЗМІЦНЮЮТЬ БЕЗПЕКУ ЄВРОПИ

17-18 червня Комісія продемонструвала, як інноваційні європейські технології, що фінансуються ЄС, допоможуть європейським правоохоронним органам боротися з транскордонною організованою злочинністю та тероризмом завдяки швидшим, точнішим та суміснішим технологіям ідентифікації та виявлення.

Понад 150 учасників з європейських поліцейських органів, митних органів, служб Комісії та агентств ЮВС, міжнародних організацій та європейських новаторів зібралися на спільний демонстраційний захід, присвячений європейським інноваціям у сфері виявлення та безпеки, в рамках дослідницьких та інноваційних проектів Horizon у Гелі, Бельгія. Захід був організований Генеральним директором Комісії з питань внутрішніх справ, Генеральним директором TAXUD та JRC, і проводився в рамках Спільноти європейських досліджень та інновацій у сфері безпеки (CERIS) та Лабораторії безпеки кордонів JRC за допомогою бельгійської митниці та бельгійської поліції.

Новатори продемонстрували прототипи передових європейських рішень для виявлення наркотиків, вибухових речовин, зброї, незаконно перевезених культурних цінностей, незаконної готівки, прекурсорів заборонених речовин та інших товарів, що підпадають під обмеження. Прототипи, продемонстровані в реальних або змодельованих умовах, включали портативні датчики та сніфери для швидкого виявлення на місці; системи перевірки посилок, багажу, контейнерів, транспортних засобів; та аналітику на основі штучного інтелекту для підвищення точності виявлення.

<https://www.eureporter.co/defence/security/2026/06/22/eu-funded-technology-strengthening-europes-security/>

ПОТОЧНІ ПРОЄКТИ

ДОСЛІДЖЕННЯ ТОГО, ЯК ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗМІНЮЮТЬ СУСПІЛЬСТВО ТА КУЛЬТУРУ

"Співпраця гуманітарних та соціальних наук у Європі" (CHANSE) – це спільна ініціатива 27 організацій, що фінансують дослідження, з 24 країн. Програма, започаткована у 2021 році, підтримувала низку міждисциплінарних проектів, що досліджували процеси змін та те, як суспільства реагують на інновації.

"Поточна геополітична ситуація в Європі дуже особлива", – каже координатор проєкту Малгожата Джейкобс-Козира, керівник відділу управління дослідженнями в Національному науковому центрі Польщі (NCN). "Останні кілька років продемонстрували низку змін та криз, починаючи з пандемії, які, серед іншого, підривають роль досліджень.

Успіх цієї програми полягає у відповіді на ці виклики та сприянні відчутному впливу досліджень на суспільство".

Успішні проєкти з усієї Європи охоплювали широкий спектр академічних точок зору та дисциплін, і призвели до публікацій з високим впливом, внесків до важливих конференцій, аналітичних записок, наукових виставок, художніх інсталяцій, театральних постановок, фотографії, круглих столів, фільмів, подкастів тощо. Кожен з них аналізував аспекти змін у нашому житті, зумовлених цифровими технологіями, від переосмислення нашого досвіду щодо смерті в еру аватарів зі штучним інтелектом до того, як постійне підключення розмило межу між офісом і домом. Джейкобс-Козира виділяє один проєкт, DIGeMERGE, знакову дискусію, організовану ІТ-університетом Копенгагена, яка досліджує, як цифрові технології формують громадську безпеку, інституційну довіру та демократичне управління під час криз.

"Це один із випадків, який демонструє актуальність спільного впливу гуманітарних та соціальних наук на реальний світ", – додає Джейкобс-Козира. "З одного боку, комунікація – це галузь лінгвістики, але з іншого боку, криза та управління кризами – це виклик для державного сектору". Круглий стіл, організований DIGeMERGE, призвів до нового розуміння цифрової комунікації в надзвичайних ситуаціях та спільного зобов'язання щодо більш інклюзивних, прозорих, адаптивних та надійних систем.

Проєкт CHANSE, координований NCN, виконавчим агентством Міністерства науки та вищої освіти Польщі, об'єднав 27 фінансових агентств з 24 країн, пропонуючи переваги як приймаючим, так і партнерським країнам.

Пропонуючи нові можливості для міжнародної співпраці в галузі досліджень, CHANSE забезпечив широкий спектр академічного, суспільного та економічного впливу між країнами-партнерами та за їх межами.

Однією з ключових цілей проєкту CHANSE було створення довгострокового позитивного впливу на європейський дослідницький простір. За словами Джейкобс-Козири, реалізація програми започаткувала стійкі зміни у розвитку міжнародної наукової співпраці, міждисциплінарних досліджень та процесів формування державної політики.

Результати програми сприяли створенню нових міжнародних наукових консорціумів у країнах, що беруть участь у політиці ЄС із розширення участі у дослідженнях та поширення передового досвіду (Widening countries), а також заклали основу для поглиблення співпраці між науковцями, органами державної влади та іншими зацікавленими сторонами поза академічним середовищем.

Деталі проєкту

Координатор: Польща

Учасники: Австрія, Бельгія, Болгарія, Велика Британія, Данія, Естонія, Ісландія, Іспанія, Латвія, Литва, Люксембург, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Польща, Румунія, Словаччина, Словенія, Угорщина, Фінляндія, Хорватія, Чехія, Швеція, Швейцарія

Загальні витрати – € 30 303 042; внесок ЄС – € 10 000 000.

Тривалість: січень 2021 – червень 2026

<https://projects.research-and-innovation.ec.europa.eu/en/projects/success-stories/all/examining-how-digital-technologies-reshape-society-and-culture>

ЗАВЕРШЕНІ ПРОЄКТИ

НАЗДОГАНЯЄМО NEWAVE: РУХАЄМО МАЙБУТНЄ УПРАВЛІННЯ ВОДНИМИ РЕСУРСАМИ

Фінансований Європейським Союзом проєкт NEWAVE (Next Water Governance) було започатковано у 2019 році з метою розвитку наукових досліджень і підготовки нового покоління лідерів у сфері управління водними ресурсами. В умовах, коли водні ресурси дедалі частіше стають джерелом міжнародної напруженості та конфліктів, проєкт був спрямований на формування у молодих дослідників компетентностей, необхідних для ефективного вирішення глобальних водних проблем та розвитку сучасних підходів до управління водними ресурсами.

Хоча реалізація проєкту завершилася у 2024 році, його результати й надалі справляють помітний вплив на наукову спільноту та практику управління водними ресурсами.

Одним із найновіших результатів проєкту є документальний фільм, підготовка якого перебуває на завершальному етапі. У стрічці представлено особисті історії молодих дослідників (Early-Stage Researchers, ESRs), які брали участь у проєкті NEWAVE. Спираючись на результати польових досліджень, критичний аналіз та власний професійний досвід, вони розкривають складні механізми доступу до водних ресурсів, особливості їхнього управління та конфлікти, пов'язані з їх використанням у різних регіонах світу.

Серед ключових результатів проєкту слід відзначити створення Атласу управління водними ресурсами NEWAVE (NEWAVE Water Governance Atlas) – інтерактивної платформи, що акумулює приклади локальних практик управління водними ресурсами з різних регіонів світу та сприяє розвитку діалогу між представниками різних підходів і досвіду.

До складу Атласу входить також Інструментарій NEWAVE (NEWAVE Toolbox) – систематизована добірка методик, дослідницьких підходів і аналітичних інструментів, призначених для проведення наукових досліджень у сфері управління водними ресурсами.

Крім того, у межах проєкту створено безкоштовний онлайн-курс лекцій, присвячений проблематиці управління водними ресурсами. Навчальні матеріали розміщено на платформі School of Water Governance, яка стала продовженням діяльності мережі NEWAVE після завершення фінансування проєкту. Платформа містить записи навчальних заходів проєкту та відкриті лекції, забезпечуючи безперервність освітньої діяльності.

Наразі слухачам доступні чотири навчальні курси, присвячені:

- основам управління водними ресурсами;
- взаємозв'язку між управлінням водними ресурсами, знаннями та участю зацікавлених сторін;
- взаємодії між водними ресурсами та політичною владою;
- правовим і дипломатичним аспектам управління водними ресурсами.

Водночас інформаційний бюлетень проєкту, який налічує понад 2 700 підписників, продовжує регулярно висвітлювати актуальні питання розвитку систем управління водними ресурсами.

Фінансування проєкту NEWAVE з боку Європейського Союзу в обсязі близько 4 млн євро стало визначальним чинником успішної реалізації його основних завдань.

За словами наукової менеджерки проєкту Катерини Марінетті (Caterina Marinetti), яка є запрошеною дослідницею Вільного університету Амстердама (Vrije Universiteit Amsterdam) та виконавчою секретаркою дослідницької школи SENSE: "Завдяки підтримці Європейського Союзу проєкт NEWAVE зміг сформувати потужну транснаціональну мережу організацій, що працюють у сфері управління водними ресурсами, провести передові дослідження з найактуальніших питань цієї галузі та підготувати нове покоління дослідників, здатних зробити вагомий внесок у розвиток систем управління водними ресурсами в Європі."

Деталі проєкту

Координатор: Нідерланди

Учасники: Велика Британія, Італія, Іспанія, Кенія, Нідерланди, Німеччина, Франція

Загальні витрати – € 796 859,64; внесок ЄС – € 796 859,64

Тривалість: листопад 2021 – квітень 2024

<https://cordis.europa.eu/article/id/465732-catching-up-with-newave-driving-the-future-of-water-governance>

ПОДІЇ: КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ТРЕНІНГИ, СТИПЕНДІЇ, ГРАНТИ

УКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ УСТАНОВИ ТА УНІВЕРСИТЕТИ МОЖУТЬ ПОДАТИ ЗАЯВКИ НА КОНКУРС EUREKA У СФЕРІ СТІЙКОСТІ ДО КАТАСТРОФ, РЕАГУВАННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ

**Українські наукові установи та
університети можуть подати
заявки на конкурс Eureka**

НАУКА ТА ІННОВАЦІЇ

Українські наукові установи та заклади вищої освіти можуть отримати грантове фінансування від МОН у розмірі до 199 000 гривень на рік для реалізації міжнародних науково-технічних та інноваційних проєктів у сфері стійкості до катастроф, реагування та відновлення. Для цього відкрито прийом заявок на конкурс мережевих проєктів Eureka "Стійкість до катастроф, реагування та відновлення" 2026 року, що проводиться в межах програми *Eureka Network Projects* за ініціативи національного фінансуючого органу Туреччини. Україна підтримала конкурс, а національним органом фінансування від України є Міністерство освіти і науки України.

Конкурс спрямований на підтримку міжнародних науково-технічних та інноваційних проєктів, які допомагають посилювати готовність до катастроф, реагування на надзвичайні ситуації та відновлення після них. Йдеться про розроблення, адаптацію, перевірку та масштабування інноваційних технологій, продуктів, послуг або процесів.

Подати заявку можуть міжнародні консорціуми, до складу яких входять щонайменше дві незалежні юридичні особи з мінімум двох країн, що беруть участь у конкурсі Eureka. Проект має передбачати міжнародну співпрацю, бути спрямованим на дослідження або розробку інноваційного продукту, процесу чи послуги з перспективою подальшої комерціалізації та мати виключно цивільну мету.

Строк реалізації проекту становить до трьох років. Україна може підтримати до 2 або 3 учасників на рік у межах цього конкурсу. За наявності додаткових ресурсів кількість підтриманих учасників може бути збільшена.

Українські малі та середні підприємства рекомендовано залучати до складу консорціумів на умовах самофінансування.

Основні дати конкурсу:

- 8 червня 2026 року: старт подання заявок;
- 26 жовтня 2026 року: кінцевий термін подання заявок;
- 16 квітня 2027 року: завершення національних процедур щодо фінансування;
- 3 травня 2027 року: очікувана дата початку реалізації проектів.

Проекти мають містити науково-дослідний та інноваційний компонент. Вони не можуть обмежуватися гуманітарною допомогою, інформаційними кампаніями, навчальними заходами без технологічної розробки, закупівлею готового обладнання або стандартними заходами з відбудови.

Підтримуються рішення, які можуть бути перевірені в пілотному режимі, впроваджені або масштабовані після завершення проекту. Очікується, що проекти стартуватимуть з рівня технологічної готовності TRL 5 або вище. Фундаментальні наукові дослідження не входять до сфери цього конкурсу.

Проекти можуть стосуватися, зокрема, таких напрямів:

- технології стійкої інфраструктури та будівництва;
- цифрові технології, системи раннього попередження, дистанційне зондування, геоінформаційні системи, аналітика на основі штучного інтелекту;
- технології пошуку та рятування, безпілотні системи, робототехнічні комплекси, системи виявлення та локалізації;
- стійкі системи зв'язку та резервного енергозабезпечення;
- технології для стійкості системи охорони здоров'я, екстреної медичної допомоги та медичної логістики;
- циркулярні рішення для відновлення після катастроф, зокрема переробка завалів, повторне використання матеріалів та інноваційні будівельні матеріали.

<https://mon.gov.ua/news/ukrainski-naukovi-ustanovy-ta-universytety-mozhut-podaty-zaiavky-na-konkurs-eureka-u-sferi-stiikosti-do-katastrof-reahuvannia-ta-vidnovlennia>

ОГОЛОШЕНО КОНКУРС НАУКОВИХ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ (ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ) РОБІТ ЗА БЮДЖЕТНОЮ ПРОГРАМОЮ "ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ" (КПКВК 6541230) НА 2027-2028 РОКИ

Конкурс проводиться з метою відбору та реалізації актуальних наукових і науково-технічних робіт установ НАН України, спрямованих на вирішення проблем оборони і національної безпеки України, її відновлення у повоєнний час, за такими пріоритетними напрямками, затвердженими постановою Президії НАН України від 29.05.2026 №193 "Про проведення конкурсу наукових і науково-технічних (експериментальних) робіт за бюджетною програмою КПКВК 6541230 на 2027-2028 роки":

Секція фізико-технічних і математичних наук НАН України

- 1. Математичне моделювання процесів і систем оборонно-безпекового призначення та інтелектуальні інформаційно-комунікаційні технології.
- 2. Механіка ракетно-космічних, авіаційних й енергетичних систем, матеріалів і конструкцій для потреб оборони та безпеки держави.
- 3. Радіоелектронні, оптичні та радіаційні технології для безпеки і оборони держави.
- 4. Інноваційні матеріали для імпортозаміщення: методи і технології їх одержання, з'єднання, оброблення та діагностики для потреб оборони і безпеки, стратегічних галузей промисловості, медицини та відновлення критичної інфраструктури.
- 5. Інноваційні технології пошуку, видобутку, переробки та використання стратегічних, критичних, ключових корисних копалин, підземних вод для зміцнення безпеки та відновлення економіки держави.
- 6. Новітні технології та системи для забезпечення стійкості, безпеки, ефективності та відновлення енергетичної галузі України.

Секція хімічних і біологічних наук НАН України

- 7. Розроблення нових хімічних речовин, матеріалів, процесів та технологій їх виробництва для базових галузей економіки і військово-промислового комплексу.
- 8. Розроблення інноваційних біологічних, біомедичних, діагностичних засобів і технологій для забезпечення безпеки держави у воєнний та повоєнний час.
- 9. Розроблення сучасних підходів, методів і технологічних засад біологічної, екологічної та продовольчої безпеки в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови України.

Секція суспільних і гуманітарних наук НАН України

- 10. Перспективи соціоекономічної безпеки та розвитку в людино-центричному, інституційному, інфраструктурному, ринково-диверсифікованому і регіонально-організованому відношеннях.
- 11. Соціогуманітарні стратегії формування безпекового простору України: історичні, політичні та етнокультурні контексти геополітичної реальності.

Обов'язковою умовою участі у зазначеному конкурсі є належність установи і підрозділу, що підготував запит, до категорії А (мають вагомі наукові та практичні результати своєї діяльності, визнані на міжнародному та найвищому національному рівні) за результатами оцінювання ефективності діяльності установи, проведеного відповідно до Методики оцінювання ефективності діяльності наукових установ Національної академії наук України, затвердженої постановою Президії НАН України від 15.03.2017 №75 (зі змінами) та проходження державної атестації.

Строк виконання наукових і науково-технічних робіт має становити від одного до двох років. Обсяг фінансування однієї наукової, науково-технічної роботи орієнтовно має становити 4,8 млн грн на рік.

Приймання та реєстрація заявок на участь у конкурсі здійснюються секціями НАН України відповідно до зазначених пріоритетних напрямів до кінця робочого дня 17 липня 2026 року:

Конкурсний відбір наукових і науково-технічних робіт здійснюватиметься конкурсними комісіями за пріоритетними напрямами до 31 жовтня 2026 року відповідно до Порядку конкурсного відбору наукових і науково-технічних робіт для фінансування за бюджетною програмою КПКВК 6541230 "Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень".

Перевага надаватиметься прикладним науковим дослідженням (частка прикладних досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, відібраних за конкурсом, має складати не менше 80% від загальної кількості робіт).

Секції НАН України за результатами розгляду пропозицій конкурсних комісій за пріоритетними напрямами до 15 листопада 2026 року подають на затвердження Президії НАН України результати конкурсного відбору наукових і науково-технічних робіт.

Результати конкурсного відбору робіт, затверджені рішенням Президії НАН України, із зазначенням строків виконання та виконавців кожної роботи буде оприлюднено на сайті НАН України не пізніше ніж через п'ять робочих днів після прийняття такого рішення.

<https://www.nas.gov.ua/news/ogolosheno-konkurs-naukovih-i-naukovo-tehnichnih-eksperimentalnih-robot-za-byudzhetnoyu-programoyu-pidtrimka-rozvitku-prioritetnih-napryamiv-naukovih-doslidzhen-kpkvk-6541230-na-2027-2028-roki>

КОНКУРС НА ЗДОБУТТЯ ПРЕМІЙ ЗА КРАЩІ НАУКОВІ РОБОТИ МОЛОДИМИ УЧЕНИМИ І СТУДЕНТАМИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

За роботи в галузі природничих, технічних і соціогуманітарних наук Президія НАН України щороку присуджує чотирнадцять премій молодим ученим і чотирнадцять премій студентам закладів вищої освіти.

На конкурс не приймаються роботи, які раніше було удостоєно премій НАН України, галузевих академій наук або спеціальних премій інших відомств, що присуджуються за конкурсами.

Не приймаються на конкурс також збірники наукових робіт різних авторів.

1. У конкурсі можуть брати участь наукові співробітники, викладачі, стажери-дослідники, аспіранти науково-дослідних установ віком до 35 років включно, студенти закладів вищої освіти, а також студенти та аспіранти зарубіжних країн, які навчаються в наукових установах й закладах вищої освіти України.

2. Право висувати кандидатів на здобуття премій надається: дійсним членам і членам-кореспондентам НАН України; ученим радам наукових установ і закладів вищої освіти, колегіям (президіям) міністерств і відомств України, технічним радам промислових підприємств, конструкторських бюро, а також радам наукових і науково-технічних товариств, що підтверджується витягом з протоколу засідання вченої ради установи або відповідного органу підприємства, організації чи відомства.

Роботи, виконані молодими вченими, приймаються на конкурс Національною академією наук України за поданням відповідних міністерств, відомств, організацій та рад.

3. Граничний термін подання роботи на конкурс 15 грудня 2026 р.

Всі матеріали, які подаються на конкурс, мають бути відповідно оформлені: роботи (неопубліковані) підписані авторами, довідки і рекомендації – керівниками установ (закладів вищої освіти) й скріплені печаткою даної установи. Сторінковий обсяг кожного супровідного документа не регламентується.

<https://www.nas.gov.ua/news/nacionalna-akademiya-nauk-ukrani-ogoloshuye-konkurs-na-zdobuttya-premii-za-krashchi-naukovi-roboti-molodimi-uchenimi-i-studentami-zakladiv-vishcho-osviti>

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗДОБУТТЯ ПРЕМІЙ ІМЕНІ ВИДАТНИХ УЧЕНИХ УКРАЇНИ

З метою відзначення науковців, які здійснили вагомі фундаментальні та прикладні наукові дослідження і науково-технічні розробки, що мають важливе значення для економіки, розвитку науки, підвищення обороноздатності держави та повоєнного розвитку України, Національна академія наук України присуджує премії імені видатних учених України.

1. У конкурсі на здобуття премій імені видатних учених можуть брати участь:

- а) дійсні члени і члени-кореспонденти НАН України,
- б) окремі особи, які працюють у наукових установах, закладах вищої освіти, на підприємствах і в організаціях, розташованих на території України;
- в) колективи авторів – виконавців запропонованої на здобуття премії роботи, якщо більшість авторів працює в установах, наведених у підпункті “б”.

2. Право висувати роботи на здобуття іменних премій надається:

- а) дійсним членам і членам-кореспондентам НАН України;
- б) науковим установам, закладам вищої освіти, дослідним лабораторіям і станціям, конструкторським бюро;
- в) науково-технічним радам міністерств і відомств України;
- г) науковим радам з проблем науки;
- д) технічним радам промислових підприємств;

є) науковим та інженерно-технічним асоціаціям і товариствам.

3. Колектив, висунений на здобуття іменної премії, має включати лише основних авторів, чий внесок був найвагомим. Кількість авторів не повинна перевищувати трьох осіб. До складу авторського колективу не включаються особи, які вже були раніше удостоєні цієї іменної премії.

4. На здобуття іменних премій можуть бути висунені:

наукові праці після того, як мине не менше 6 місяців, але не більше 5 років після їх опублікування;

винаходи й відкриття – після їх впровадження.

5. Граничний термін подання роботи на конкурс 1 листопада 2026 року.

ОГОЛОШУЄТЬСЯ КОНКУРС НА ТАКІ ПРЕМІЇ:

1. Премія імені М.П.Барабашова – за видатні наукові роботи в галузі фізики планет, зір і галактик (Відділення фізики і астрономії НАН України).

2. Премія імені О.С.Давидова – за видатні роботи в галузі теоретичної і біологічної фізики (Відділення фізики і астрономії НАН України).

3. Премія імені Д.В.Волкова – за видатні роботи у галузі теорії ядра та фізики високих енергій (Відділення ядерної фізики та енергетики НАН України).

4. Премія імені С.М.Гершензона – за видатні досягнення в галузі молекулярної біології, молекулярної генетики та молекулярної біофізики (Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України).

5. Премія імені М.С.Грушевського – за видатні наукові роботи в галузі історичної українистики та соціології (Відділення історії, філософії та права НАН України).

6. Премія імені Р.Є.Кавецького – за видатні наукові роботи в галузі експериментальної онкології (Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України).

7. Премія імені Ф.М.Колеси – за видатні наукові роботи в галузі української фольклористики, етнології, народознавства та музикології (Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України).

8. Премія імені М.Г.Крейна – за видатні наукові роботи в галузі функціонального аналізу і теорії функцій (Відділення математики НАН України);

9. Премія імені І.І.Мечникова – за видатні роботи в галузі мікробіології, імунології та геронтології (Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України).

10. Премія імені В.С.Михалевича – за видатні досягнення в галузі інформатики, теорії оптимізації і системного аналізу (Відділення інформатики НАН України).

11. Премія імені З.І.Некрасова – за видатні наукові роботи в галузі металургії (Відділення матеріалознавства НАН України).

12. Премія імені І.П.Пулюя – за видатні наукові роботи в галузі прикладної фізики (Відділення фізики і астрономії НАН України).

13. Премія імені Л.В.Писаржевського – за видатні наукові роботи в галузі хімії та хімічної технології (Відділення хімії НАН України).

14. Премія імені О.В.Погорелова – за видатні наукові роботи в галузі диференціальних рівнянь, геометрії та топології.

15. Премія імені І.К.Походні – за видатні роботи в галузі прикладного матеріалознавства (Відділення матеріалознавства НАН України).

16. Премія імені М.В.Птухи – за видатні наукові роботи в галузі економіки і демографії, демографічної статистики (Відділення економіки НАН України).

17. Премія імені Л.П.Симиренка – за видатні наукові роботи в галузі садівництва, дендробіології та квітникарства (Відділення загальної біології НАН України).

18. Премія імені М.Д.Стражеска – за видатні наукові роботи в галузі лікування внутрішніх хвороб, кардіології (Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України).

19. Премія імені С.І.Субботіна – за видатні наукові досягнення в галузі геофізики, гідрофізики, наукового приладобудування, метрології, фізики атмосфери (Відділення наук про Землю НАН України).

20. Премія імені С.П.Тимошенка – за видатні досягнення в галузі теоретичної та прикладної механіки (Відділення механіки і машинознавства НАН України).

21. Премія імені В.І.Толубинського – за видатні досягнення в галузі теплофізики та теплотехніки (Відділення енергетики та енергетичних технологій НАН України).

22. Премія імені І.М.Францевича – за видатні наукові роботи в галузі фізичного матеріалознавства (Відділення матеріалознавства НАН України).

23. Премія імені В.Ю.Чаговця – за видатні наукові роботи в галузі фундаментальної і прикладної фізіології (Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України).

24. Премія імені Д.І.Чижевського – за видатні наукові роботи в галузі філософських наук (Відділення історії, філософії та права НАН України).

<https://www.nas.gov.ua/news/nacionalna-akademiya-nauk-ukrani-ogoloshuye-konkurs-na-zdobuttya-premiy-imeni-vidatnih-uchenih-ukrani>

ТРАНСПОРТНИЙ ФОНД ЄФ: 1,1 МЛРД ЄВРО ДОСТУПНО ДЛЯ ІНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЄКТІВ ПО ВСЬОМУ ЄС

Європейська Комісія оголосила останній конкурс проєктних пропозицій у межах чинної Багаторічної фінансової рамки (Multiannual Financial Framework, MFF) із загальним бюджетом 1,1 млрд євро, спрямований на будівництво та модернізацію транспортної інфраструктури транс'європейської транспортної мережі (TEN-T).

Відібрані проєкти сприятимуть реалізації плану Європейського Союзу щодо розвитку транспортної взаємопов'язаності шляхом розбудови мережі високошвидкісних залізниць і зміцнення морської транспортної сполучуваності відповідно до нещодавно представлених Промислової морської стратегії ЄС та Стратегії розвитку портів ЄС. Крім того, фінансування посилить оборонну готовність Європейського Союзу завдяки усуненню вузьких місць у сфері військової мобільності та підтримці оперативного впровадження Пакета ЄС щодо військової мобільності.

Механізм "Сполучення Європи" (Connecting Europe Facility, CEF) є ключовим фінансовим інструментом Європейського Союзу для підтримки реалізації політики розвитку транс'європейської транспортної мережі (TEN-T). Проєкти, які буде відібрано в межах конкурсу 2026 року, сприятимуть створенню більш інтелектуальної, ефективної та сталої транспортної інфраструктури, підвищенню рівня взаємосумісності транспортних систем, а також зміцненню стійкості транспортної мережі ЄС.

Особливу увагу в рамках конкурсу 2026 року приділено розвитку залізничного транспорту, внутрішніх водних шляхів та військової мобільності. Також передбачено підтримку:

- електрифікації вантажних автомобільних перевезень;
- електрифікації наземних операцій в аеропортах;
- розгортання зарядної інфраструктури в морських і річкових портах;
- цифровізації автомобільного транспорту.

До участі у конкурсі в межах програми Connecting Europe Facility (CEF) також допущено Україну та Молдову, що відображає поглиблення їхньої транспортної інтеграції з Європейським Союзом.

Кінцевий термін подання заявок – 6 жовтня 2026 року.

<https://www.eureporter.co/economy/transport/2026/06/23/cef-transport-e1-1-billion-available-for-infrastructure-projects-across-the-eu-2/>

КОРЕЙСЬКЕ АГЕНТСТВО МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ОГОЛОСИЛО СТИПЕНДІАЛЬНУ ПРОГРАМУ НА 2027 РІК

Корейське агентство міжнародного співробітництва (Korean International Cooperation Agency, KOICA) оголосило стипендіальну програму на 2027 рік, спрямовану на навчання представників країн-партнерів і сприяння їхньому соціально-економічному розвитку.

До участі у програмі запрошуються державні службовці, посадові особи місцевого самоврядування, представники органів влади, закладів вищої освіти, державних підприємств, установ та організацій, діяльність яких відповідає тематиці навчальних програм.

У межах стипендіальної програми KOICA передбачено 15 освітніх програм: 11 магістерських і 4 докторські (PhD). Вони охоплюють такі напрями:

- електронне урядування та публічне управління;
- цифрові інновації у сфері штучного інтелекту;
- управління змінами клімату та довкіллям;
- політика економічного розвитку для сталого та інклюзивного зростання;
- політика охорони здоров'я та фінансування;
- контроль інфекційних захворювань;
- цифрова охорона здоров'я та медицина;
- сільське господарство з високою доданою вартістю;
- глобальний розвиток рибного господарства;

- соціальна економіка.

Обов'язковою умовою участі є вільне володіння англійською мовою.

Аплікаційна форма, інформаційні матеріали про стипендіальну програму, магістерські та докторські програми, а також їх неофіційний переклад українською мовою розміщені за посиланням:

<https://drive.google.com/drive/folders/1qRdsb1BgIocaktfDhCrzG5Hm55FCcQRQ>

Зацікавлені кандидати мають до **8 липня 2026 року** надіслати заповнену аплікаційну форму та інші необхідні документи до Національного агентства України з питань державної служби на електронну адресу: pao@center.gov.ua.

<https://www.nas.gov.ua/news/koreyske-agentstvo-mizhnarodnogo-spivrobitnictva-ogolosilo-stipendialnu-programu-na-2027-rik->

КОНКУРС НА ПРЕМІЮ ЄС ЩОДО ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ 2026 РОКУ

16 червня Європейська комісія розпочала процес подачі заявок на премію ЄС для чемпіонів гендерної рівності 2026 року. Вперше конкурс поширюється на

організації з країн, які наразі мають статус кандидата на вступ до ЄС.

Заклади вищої освіти, університети та організації, які проводять дослідження та інновації у державах-членах ЄС, асоційованих країнах та країнах-кандидатах, можуть подавати заявку лише на одну з трьох наступних категорій:

- Чемпіони сталої гендерної рівності: організації, які демонструють значний, довгостроковий досвід структурних досягнень через свої Плани гендерної рівності (GER).
- Чемпіони з гендерної рівності для новачків: установи, які нещодавно завершили свій перший GER і можуть показати найсуттєвіший прогрес у впровадженні планів.
- Захисники інклюзивної гендерної рівності: установи, які розглядають перетин гендеру з принаймні двома іншими соціальними категоріями, такими як расове/етнічне походження, інвалідність, сексуальна орієнтація або соціальне походження.

Щоб забезпечити чесну конкуренцію, установи можуть подавати заявки лише на одну з цих трьох категорій, а попередні переможці не мають права на повторну участь. Детальні критерії відповідності та оцінки можна знайти в Правилах конкурсу, з якими всі заявники повинні ретельно ознайомитися перед подачею документів.

Заявки можна подавати до **29 вересня 2026 року** через *Портал фінансування та тендерів ЄС*.

https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/who-are-europes-next-gender-equality-champions-applications-are-now-open-2026-06-16_en